

Adres www ankiety: www.pka.edu.pl/ankieta.htm

Kod do ankiety: RAbtNC

RAPORT Z WIZYTACJI

(profil praktyczny)

dokonanej w dniach 12-13 października 2018 roku kierunku

Bezpieczeństwo wewnętrzne

prowadzonym

w Wydziale Nauk Społecznych i Humanistycznych

Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej

im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego w Kaliszu

Warszawa, 2018

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	4
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej.....	4
1.2. Informacja o procesie oceny	4
2. Podstawowe informacje o programie kształcenia na ocenianym kierunku	5
3. Ogólna ocena spełnienia kryteriów oceny programowej	7
4. Szczegółowy opis spełnienia kryteriów oceny programowej.....	8
Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni.....	8
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1.....	8
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	10
Dobre praktyki	10
Zalecenia	10
Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia	10
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2.....	10
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	14
Dobre praktyki	14
Zalecenia	14
Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia	14
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3.....	14
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	23
Dobre praktyki	24
Zalecenia	24
Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia	24
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4.....	24
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	28
Dobre praktyki	29
Zalecenia	29
Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia.....	29
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5.....	29
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	30
Dobre praktyki	30
Zalecenia	30
Kryterium 6. Umiędzynarodowienie procesu kształcenia	30
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6.....	30

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	31
Dobre praktyki	32
Zalecenia	32
Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia	32
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7.....	32
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	37
Dobre praktyki	38
Zalecenia	38
Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągnięcia efektów kształcenia	38
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8.....	38
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	39
Dobre praktyki	40
Zalecenia	40
5. Ocena dostosowania się jednostki do zaleceń z ostatniej oceny PKA, w odniesieniu do wyników bieżącej oceny.....	40
Załączniki:	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 4. Wykaz modułów zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 5. Informacja o hospitowanych zajęciach i ich ocena	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

przewodniczący: dr hab. inż. Andrzej Urban- członek PKA

członkowie:

1. prof. dr hab. Mariusz Zieliński - członek PKA,
2. dr hab. inż. Zbigniew Ciekankowski - ekspert PKA,
3. mgr Beata Sejdak- ekspert PKA ds. postępowania oceniającego,
4. Sebastian Snop- ekspert PKA ds. pracodawców,
5. Angelika Karbowa – ekspert PKA ds. studenckich.

1.2. Informacja o procesie oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku *Bezpieczeństwo wewnętrzne* prowadzonym na Wydziale Nauk Społecznych i Humanistycznych Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego w Kaliszu została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac przyjętego przez Prezydium PKA na rok akademicki 2018/2019. Polska Komisja Akredytacyjna po raz pierwszy oceniała jakość kształcenia na w/w. kierunku. Bieżąca wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą oceny programowej, której dokonuje Polska Komisja Akredytacyjna. Zespół Oceniający PKA poprzedził wizytację zapoznaniem się z raportem samooceny przedłożonym przez władze Uczelni, odbył także spotkanie organizacyjne z władzami Uczelni i ocenianej jednostki w celu omówienia wykazu spraw wymagających wyjaśnienia oraz ustalenia szczegółowego harmonogramu przebiegu wizytacji; dokonano także podziału zadań pomiędzy członków zespołu. W trakcie wizytacji odbyły się spotkania z władzami Uczelni i Wydziału, osobami odpowiedzialnymi za realizację procesu kształcenia na wizytowanym kierunku, w tym z autorami raportu samooceny, z nauczycielami akademickimi prowadzącymi zajęcia na ocenianym kierunku studiów, ze studentami, przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, z osobami i gremiami odpowiedzialnymi za praktyki, umiędzynarodowienie procesu kształcenia, osoby niepełnosprawne oraz wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia. Ponadto poszczególni członkowie ZO PKA spotkali się z samorządem studenckim, kołami naukowymi oraz reprezentacją Działu Kształcenia i Promocji Zawodowej Studentów i Absolwentów. Przeprowadzono także hospitację zajęć oraz wizytację bazy dydaktycznej wykorzystywanej w realizacji zajęć na ocenianym kierunku studiów. W toku wizytacji zespół dokonał przeglądu prac dyplomowych i etapowych, a także przedłożonej dokumentacji. Przed zakończeniem wizytacji dokonano wstępnych podsumowań, sformułowano uwagi i zalecenia, o których zespół poinformował władze Uczelni i jednostki na spotkaniu podsumowującym.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o programie kształcenia na ocenianym kierunku

Nazwa kierunku studiów	Bezpieczeństwo wewnętrzne
Poziom kształcenia (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia I stopnia
Profil kształcenia	praktyczny
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	studia stacjonarne, niestacjonarne
Nazwa obszaru kształcenia, do którego został przyporządkowany kierunek (w przypadku, gdy kierunek został przyporządkowany do więcej niż jednego obszaru kształcenia należy podać procentowy udział liczby punktów ECTS dla każdego z tych obszarów w liczbie punktów ECTS przewidzianej w planie studiów do uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia)	obszar: <i>nauk społecznych</i>
Dziedziny nauki/sztuki oraz dyscypliny naukowe/artystyczne, do których odnoszą się efekty kształcenia na ocenianym kierunku (zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 8 sierpnia 2011 w sprawie obszarów wiedzy, dziedzin nauki i sztuki oraz dyscyplin naukowych i artystycznych, Dz.U. 2011 nr 179 poz. 1065)	dziedzina: <i>nauk społecznych</i> ; dyscypliny naukowe: <i>nauki o bezpieczeństwie, nauki o obronności</i>
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS przewidziana w planie studiów do uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia	6 semestrów; do roku akademickiego 2017/2018- 190 ECTS, od roku akademickiego 2018/2019- 205 ECTS
Wymiar praktyk zawodowych / liczba godzin praktyk	do roku akademickiego 2017/2018- 3 miesiące 480 godzin, od roku akademickiego 2018/2019- 6 miesięcy 960 godzin
Specjalności realizowane w ramach kierunku studiów	<i>Bezpieczeństwo wewnętrzne państwa, Bezpieczeństwo ruchu drogowego, Formacje umundurowane i uzbrojone, Bezpieczeństwo antyterrorystyczne, Kryminologia i kryminalistyka.</i>
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwentów	licencjat

	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	155	96
Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów na studiach stacjonarnych	2176	1356

3. Ogólna ocena spełnienia kryteriów oceny programowej

Kryterium	Ocena stopnia spełnienia kryterium ¹ Wyróżniająca / W pełni / Zadowalająca/ Częściowa / Negatywna
Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni	W pełni
Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia	W pełni
Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia	W pełni
Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia	W pełni
Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia	W pełni
Kryterium 6. Umiędzynarodowienie procesu kształcenia	Zadowalająca
Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia	W pełni
Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągania efektów kształcenia	W pełni

Jeżeli argumenty przedstawione w odpowiedzi na raport z wizytacji lub wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy będą uzasadniały zmianę uprzednio sformułowanych ocen, raport powinien zostać uzupełniony. Należy, w odniesieniu do każdego z kryteriów, w obrębie którego ocena została zmieniona, wskazać dokumenty, przedstawić dodatkowe argumenty i informacje oraz syntetyczne wyjaśnienia przyczyn, które spowodowały zmianę, a ostateczną ocenę umieścić w tabeli 1.

.....

Tabela 1

Kryterium	Ocena spełnienia kryterium ¹ Wyróżniająca / W pełni / Zadowalająca/ Częściowa
Uwaga: należy wymienić tylko te kryteria, w odniesieniu do których nastąpiła zmiana oceny	

¹ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów kształcenia różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

4. Szczegółowy opis spełnienia kryteriów oceny programowej

Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni

1.1.Koncepcja kształcenia

1.2.Prace rozwojowe w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej właściwych dla kierunku studiów

1.3.Efekty kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

1.1.

Uczelnia opracowała własną koncepcję programową dostosowaną do lokalnych uwarunkowań. Zgodnie z tą wizją absolwent studiów pierwszego stopnia na kierunku *Bezpieczeństwo wewnętrzne* będzie potrafił wykazać się efektami kształcenia w postaci znajomości podstaw teoretycznych z zakresu nauk społecznych, które przede wszystkim dotyczą istoty, prawidłowości oraz problemów związanych z funkcjonowaniem instytucji publicznych i struktur bezpieczeństwa wewnętrznego państwa. Posiadając podstawowy zakres wiedzy z zagadnień społecznych i prawnych będzie rozumiał istotę bezpieczeństwa wewnętrznego. Wiedza z zakresu wybranych dziedzin nauk społecznych, a w tym praw człowieka i zasad funkcjonowania państwa, podziału władzy w państwie, oraz zadań i zasad funkcjonowania organów kierowania państwem, administracji rządowej i samorządu terytorialnego, pomoże w zrozumieniu i usytuowaniu w strukturze władzy organów i podmiotów odpowiedzialnych za bezpieczeństwo wewnętrzne. Poprzez umiejętność analizowania zjawisk związanych z bezpieczeństwem w skali globalnej, państwowej, regionalnej i lokalnej absolwent będzie przygotowany do pracy na stanowiskach specjalistycznych i kierowniczych średniego szczebla zarządzania lub zespołu w strukturach administracji państwowej i samorządowej odpowiedzialnej za bezpieczeństwo wewnętrzne. Koncepcja kształcenia na kierunku *Bezpieczeństwo wewnętrzne* jest zgodna z misją i strategią rozwoju Uczelni. Odpowiada ona celom określonym w strategii Wydziału Nauk Społecznych i Humanistycznych oraz realizowanej w Uczelni polityce jakości. Misją Uczelni jest kształcenie dla potrzeb rozwoju gospodarki i społeczeństwa opartego na wiedzy, kreowanie wiedzy poprzez prowadzenie badań naukowych i rozpowszechnianie ich wyników dla dobra człowieka i społeczeństwa. Priorytetem jest przekazywanie najnowszej wiedzy między innymi z zakresu nauk społecznych, w sposób rzetelny i innowacyjny, dbając szczególnie o jakość kształcenia gwarantującą wysoki poziom zawodowy absolwentów. Strategia Rozwoju Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego w Kaliszu na lata 2017-2020 zakłada m.in. cel strategiczny dotyczący stworzenia kompleksowej oferty edukacyjnej, zorientowanej na potrzeby społeczeństwa w regionie oraz oferty globalnej. Strategia ujęta jest w pięciu aspektach: działalność edukacyjna, działalność naukowa i badawczo-rozwojowa, rozwój organizacyjny Uczelni, współdziałanie Uczelni z otoczeniem oraz dbałość o studenta w czasie nauki i po jej zakończeniu, w tym o przestrzeganie etyki i zadowolenia z własnych dokonań. Wydział Nauk Społecznych i Humanistycznych PWSZ w Kaliszu w właściwy dla kierunku *Bezpieczeństwo wewnętrzne* sposób, opracował i realizuje na bazie Strategii Uczelni, własną Strategię dalszego rozwoju, uwzględniając specyfikę kształcenia w zawodach opartych na naukach społecznych i humanistycznych. Dlatego też strategia rozwoju Wydziału dotyczy upowszechniania wiedzy oraz kształcenia studentów, między innymi na kierunku *Bezpieczeństwo wewnętrzne* o profilu praktycznym. Tworząc kierunek *Bezpieczeństwo wewnętrzne* przyjęto, że wyznacznikiem realizacji efektów kształcenia przez absolwentów wchodzących na rynek pracy, są stawiane im wymagania przez

potencjalnych, przyszłych pracodawców. Gromadzone zaś opinie pracodawców, dotyczące zgodności efektów kształcenia z potrzebami rynku pracy, są uwzględniane w procesie doskonalenia programów i planów kształcenia na kierunku *Bezpieczeństwo wewnętrzne*.

1.2.

Oferta edukacyjna Uczelni, dotycząca kształcenia w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego, skierowana jest głównie do absolwentów szkół średnich, posiadających świadectwo dojrzałości uprawniające do ubiegania się o przyjęcie na studia wyższe, a także osób czynnych zawodowo z subregionu kaliskiego. Koncepcja kształcenia jest efektem konsultacji środowiska Uczelni z przedstawicielami gospodarki, administracji publicznej oraz instytucji i organizacji zajmujących się bezpieczeństwem państwa. Obszar wpływu PWSZ w Kaliszu, oprócz aglomeracji kalisko-ostrowskiej liczącej około 300 tys. mieszkańców, obejmuje również miasta powiatowe takie jak: Jarocin, Pleszew, Ostrzeszów, Krotoszyn i Kępno. Tak duży teren administracyjny z istniejącą liczbą szkół wszystkich typów, wraz z licznymi klasami o profilu mundurowo-specjalistycznym (m.in. w Kaliszu, Liskowie, Brzezinach, Ostrowie Wielkopolskim, Przygodzicach), obrazuje zapotrzebowanie na specjalistów w charakteryzowanej powyżej dziedzinie. Niesłabnące zainteresowanie problematyką bezpieczeństwa (zobrazowała to wcześniej przygotowana oferta studiów I stopnia na specjalności zarządzanie bezpieczeństwem), a także zapotrzebowanie na rynku pracy, w tym powołanie w mieście Kaliszu dużej jednostki Straży Granicznej, wywołało odpowiednią reakcję wraz z przygotowaniem nowej propozycji edukacyjnej w postaci kierunku *Bezpieczeństwo wewnętrzne*. Powołanie kierunku dało możliwości nawiązania współpracy i podpisania szeregu porozumień z instytucjami zajmującymi się zagadnieniami bezpieczeństwa. Studiowanie przewidywanych na kierunku *Bezpieczeństwo wewnętrzne* modułów kształcenia zakłada kreowanie postaw, nabywanie oraz korzystanie z wiedzy i doświadczeń określających podbudowę i reguły tworzenia bezpieczeństwa wewnętrznego. Absolwent nabędzie również kwalifikacje pracy w zespole, niezbędne przygotowanie do podjęcia dalszych studiów oraz dalszego samodzielnego rozwoju umiejętności i kompetencji, zdobywania wiedzy oraz uczenia się w ciągu całego życia. Pozyskany tytuł zawodowy — licencjat, pozwoli również na kontynuację kształcenia na studiach II stopnia wybranych kierunków i specjalności, podjęcie nauki na studiach podyplomowych czy uczestniczenie w wewnętrznych szkoleniach w ramach pracy na stanowiskach służby cywilnej.

1.3.

Efekty kształcenia na kierunku *Bezpieczeństwo wewnętrzne* zostały przyjęte przez Senat PWSZ w Kaliszu uchwałą nr 364/2011 z dnia 20 grudnia 2011 roku w sprawie określenia efektów kształcenia dla kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne studia pierwszego stopnia, stacjonarne i niestacjonarne o profilu praktycznym. Efekty kształcenia obejmują: 16 efektów w zakresie wiedzy (K_W), 22 efekty w zakresie umiejętności (K_U) oraz 8 efektów w zakresie kompetencji społecznych (K_K). Kluczowe efekty kształcenia są zgodne z koncepcją kształcenia i dyscypliną, do której przyporządkowany jest kierunek kształcenia. Na treść efektów wpływa również poziom studiów i profil praktyczny, co powoduje, że uwzględniają one zarówno podstawy, jak i rozszerzoną wiedzę, umiejętności i stosowne kompetencje społeczne. Kluczowe efekty kształcenia przygotowują absolwentów do funkcjonowania na stanowiskach specjalistycznych i kierowniczych średniego szczebla zarządzania lub zespołu w strukturach administracji państwowej i samorządowej odpowiedzialnej za bezpieczeństwo wewnętrzne. Osiągnięcie efektów kształcenia przewidzianych dla kierunku prowadzi do

uzyskania tytułu zawodowego — licencjat. Studia nie prowadzą do uzyskania kompetencji inżynierskich lub uprawniających do wykonywania zawodu nauczyciela.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Koncepcja kształcenia na kierunku *Bezpieczeństwo wewnętrzne* wpisuje się w misję i strategię PWSZ w Kaliszu, pozwalając na realizację celów polityki zapewnienia jakości. Jest to koncepcja uwzględniająca wzorce i doświadczenia krajowe oraz międzynarodowe, właściwe i pożądane dla ocenianego zakresu kształcenia. Stosowane metody sprawdzania i oceniania efektów kształcenia są adekwatne do zakładanych efektów kształcenia, wspomagają studentów w procesie uczenia się i umożliwiają skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia każdego z zakładanych efektów kształcenia. Plany rozwoju kierunku uwzględniają tendencje zmian zachodzących w dziedzinach nauki i dyscyplinach naukowych, z których kierunek się wywodzi, oraz są zorientowane na potrzeby otoczenia społecznego. Mocną stroną ocenianego kierunku jest system sprawdzania i oceniania efektów kształcenia, który zapewnia rzetelność, wiarygodność i porównywalność wyników, oraz umożliwia ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia.

Dobre praktyki

Zalecenia

Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia

2.1 Program i plan studiów - dobór treści i metod kształcenia

2.2 Skuteczność osiągania zakładanych efektów kształcenia

2.3 Rekrutacja kandydatów, zaliczanie etapów studiów, dyplomowanie, uznawanie efektów kształcenia oraz potwierdzanie efektów uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

2.1.

Program studiów dla kierunku *Bezpieczeństwo wewnętrzne* oraz organizacja i realizacja procesu kształcenia, umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów kształcenia. Stwarza on także możliwość uzyskania kwalifikacji o poziomie odpowiadającym poziomowi kształcenia określonego dla ocenianego kierunku o profilu praktycznym. Studia prowadzone są dla absolwentów szkół średnich, posiadających świadectwo dojrzałości uprawniające do ubiegania się o przyjęcie na studia wyższe. Przygotowany plan studiów obejmuje okres 6 semestrów zajęć dydaktycznych i przewiduje formę zarówno studiów stacjonarnych, jak i niestacjonarnych. Program obejmuje 2176 godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i 1356 godzin zajęć na studiach niestacjonarnych. Przedmiotowy kierunek studiów został przyporządkowany do obszaru kształcenia odpowiadającego naukom społecznym. Z obszaru nauk społecznych efekty kształcenia odnoszą się do takich dyscyplin naukowych z dziedziny nauk społecznych, jak: nauki o bezpieczeństwie; nauki o obronności; nauki o polityce publicznej; nauki o poznaniu i komunikacji; pedagogika, psychologia i socjologia. Z dziedziny nauk ekonomicznych dotyczą: ekonomii i nauki o zarządzaniu,

a z dziedziny nauk prawnych: nauki o administracji i prawa. Program studiów pierwszego stopnia na kierunku *Bezpieczeństwo wewnętrzne* obejmuje: przedmioty kształcenia ogólnego, przedmioty podstawowe, kierunkowe, specjalnościowe oraz przedmioty do wyboru. Program kształcenia realizowany jest w formie wykładów; konwersatoriów i ćwiczeń; samokształcenia i konsultacji przedmiotowych oraz praktyk specjalistycznych. Obejmuje także seminaria licencjackie i możliwość uczestniczenia w wybranych zajęciach ogólnouczelnianych. Należy podkreślić, iż podczas studiów studenci oprócz wiedzy teoretycznej i praktycznej z zakresu nauk o bezpieczeństwie, obronności i zarządzaniu, zdobywają wiedzę i umiejętności, które dotyczą istoty, prawidłowości i problemów związanych z funkcjonowaniem systemu bezpieczeństwa w państwie, w tym podmiotów odpowiedzialnych za kierowanie bezpieczeństwem narodowym oraz podmiotów wykonawczych odpowiedzialnych za realizację zadań związanych z zapewnieniem obywatelom bezpieczeństwa, co daje przyszłym absolwentom solidne podstawy do podjęcia pracy w tej sferze działalności. Studiowanie przewidywanych na kierunku *Bezpieczeństwo wewnętrzne* modułów kształcenia zakłada kreowanie postaw, nabywanie oraz korzystanie z wiedzy i doświadczeń określających podbudowę tworzenia bezpieczeństwa wewnętrznego. Najogólniej ujmując, istota kierunku określa się jako kompleksowa umiejętność i kompetencja zgodnego z prawem rozpoznawania, zwalczania i przeciwdziałania zagrożeniom wewnętrznym. Absolwent nabędzie również kwalifikacje pracy w zespole, niezbędne przygotowanie do podjęcia dalszych studiów oraz dalszego samodzielnego rozwoju umiejętności i kompetencji, zdobywania wiedzy oraz uczenia się w ciągu całego życia. Pozyskany tytuł zawodowy — licencjat, pozwoli również na kontynuację kształcenia na studiach II stopnia wybranych kierunków i specjalności, pozwoli także podjąć naukę na studiach podyplomowych czy uczestniczyć w wewnętrznych szkoleniach w ramach pracy na stanowiskach służby cywilnej. Możliwości w tym zakresie gwarantują między innymi zawarte porozumienia pomiędzy Uczelnią a Wydziałem Zarządzania i Dowodzenia Akademii Sztuki Wojennej i z Wojskową Akademią Techniczną. Oceniany kierunek kształcenia w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego w Kaliszu należy ocenić jako cenną i atrakcyjną ofertę edukacyjną w rozumieniu społecznym. Odnosi się ona w sposób kompleksowy do koncepcji i sposobów przeciwdziałania zagrożeniom bezpieczeństwa wewnętrznego. Jest adresowana do osób, które przejawiają zainteresowanie, a jednocześnie postrzegają bezpieczeństwo wewnętrzne, jako bardzo istotny aspekt życia własnego i innych. Dla przyszłego studenta PWSZ w Kaliszu kierunek *Bezpieczeństwo wewnętrzne* z jednej strony może określać wybór własnej kariery zawodowej i realizację indywidualnej roli społecznej jako jednostki, a z drugiej – stanowić wewnętrzne wyzwanie stawienia czoła współczesnym zagrożeniom w skali mikro czy makroregionu.

2.2.

Ocena skuteczności osiągania zakładanych efektów kształcenia odbywa się na kilku poziomach. Pierwszy etap to poziom przedmiotów. Wykorzystywane są tu liczne metody sprawdzania uzyskiwania efektów kształcenia zawarte w poszczególnych kartach przedmiotów. Drugi etap, to poziom dyplomowania. Studenci przygotowują prace licencjackie we wszystkich katedrach, co pozwala im realizować zainteresowania w wybranych specjalnościach i podejmować tematykę pozwalającą optymalnie przygotować się do przyszłej pracy zawodowej. Trzeci etap, to praktyki zawodowe – obowiązkowe oraz odbywane w ramach programu praktyk zawodowych w Państwowych Wyższych Szkołach Zawodowych, POWER – Oś III Szkolnictwo wyższe dla gospodarki i rozwoju. Organizacja przyjmująca studenta dokonuje, na specjalnie w tym celu przygotowanym formularzu, oceny efektów kształcenia uzyskanych w toku studenckiej praktyki zawodowej. Opiekunowie praktyk na

bieżąco monitorują stan uzyskiwania efektów kształcenia przez studentów i w razie potrzeby podejmują czynności korygujące. Czwarty etap obejmuje badanie ankietowe sytuacji zawodowej absolwentów oraz dane pozyskiwane w ZUS. Dużą rolę odgrywają osobiste kontakty absolwentów z wydziałem i poszczególnymi jego pracownikami. W Uczelni funkcjonuje opracowany przez Pełnomocnika Rektora ds. Jakości Kształcenia System weryfikacji osiągania zakładanych efektów kształcenia. Zarządzanie efektami kształcenia, który opisuje najbardziej istotne zasady weryfikacji stopnia osiągania przez studentów efektów kształcenia. Każdy nauczyciel akademicki podczas pierwszych zajęć informuje studentów o zakładanych efektach kształcenia, kryteriach oceniania, zasadach zaliczenia przedmiotu, metodach realizacji zajęć oraz obowiązującej literaturze. Na kierunku *Bezpieczeństwo wewnętrzne* – studia I stopnia, wykorzystywane są zróżnicowane formy oceniania osiągnięć edukacyjnych studentów, adekwatne do obszarów wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych. Karty przedmiotów sporządzane są na każdy rok akademicki według wzoru przyjętego w Uczelni i zawierają wskazane przez nauczyciela akademickiego metody weryfikacji i walidacji efektów kształcenia z zakresu: wiedzy faktograficznej, wiedzy praktycznej, umiejętności praktycznych, umiejętności kognitywnych oraz kompetencji społecznych i postaw. Ponadto, istnieją zdefiniowane kryteria oceny, uwzględniające dwa rodzaje ocen: formujące — służące do bieżącego monitorowania osiągnięć studenta oraz oceny podsumowujące — stosowane do uzyskania przez studenta ostatecznej oceny z każdego przedmiotu. Efekty kształcenia z zakresu wiedzy sprawdzane są za pomocą egzaminów pisemnych lub ustnych. Jako formy egzaminów/zaliczeń pisemnych stosuje się: zestawy pytań, pracę pisemną, raporty, studium przypadku, krótkie strukturyzowane pytania oraz testy wielokrotnego wyboru, wielokrotnej odpowiedzi, wyboru Tak/Nie i dopasowania odpowiedzi. Ponadto, do oceny stopnia osiągnięcia efektów kształcenia wykorzystuje się przygotowane przez studenta prezentacje i wystąpienia indywidualne/zespołowe (prezentacje ustne, prezentacje przygotowane w oparciu o materiały wizualne wykorzystujące środki multimedialne, analizę literatury, w tym w języku obcym). System oceniania studenta w toku realizacji zajęć praktycznych/praktyk zawodowych polega na weryfikacji założonych efektów kształcenia w konkretnym działaniu praktycznym studenta (ocena wstępna, bieżąca, końcowa oraz samoocena). Na ocenę końcową składa się wykorzystanie przez studenta wiedzy i umiejętności oraz weryfikacja w praktycznym działaniu przydatności do zawodu/konkretnej pracy zawodowej poprzez ocenę posiadanych kompetencji społecznych. Szczegółowe kryteria oceny czynności i zadań wykonywanych przez studenta podczas praktyk zawodowych zawarte są w Regulaminie Kształcenia Praktycznego oraz w Dzienniczku Praktyk. Podstawą zaliczenia praktyki zawodowej jest w szczególności respektowanie regulaminu praktyk. W ocenie osiągania efektów kształcenia istotne są statystyczne informacje odnośnie wyników egzaminów przedmiotowych i dyplomowych, poddawane analizie ilościowej i jakościowej, analizowane są informacje przekazywane przez instytucje przyjmujące studentów kierunku na praktyki studenckie, a także dokonywana jest analiza procesu dyplomowania. Z punktu widzenia weryfikacji skuteczności wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia, w szczególności w zakresie doskonalenia programów studiów, podkreślenia wymaga zauważalny wzrost zaangażowania interesariuszy zewnętrznych w tworzenie i modyfikowanie programów kształcenia. Prace dyplomowe są weryfikowane w systemie antyplagiatowym. Przekroczenie wskaźników podobieństwa zobowiązuje opiekuna pracy dyplomowej do podjęcia decyzji o niedopuszczeniu studenta do egzaminu dyplomowego lub skierowaniu jego sprawy do komisji dyscyplinarnej. Dotychczasowe doświadczenia nie wskazują na poważne uchybienia. Bezpośrednią weryfikację efektów kształcenia prowadzą nauczyciele akademicki podczas prowadzonych zajęć oraz po ich zakończeniu (zaliczenia i egzaminy w trakcie i po zakończeniu praktyk oraz podczas egzaminu dyplomowego – ostateczna weryfikacja). Ocena stopnia uzyskiwanych efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji

społecznych dokonywana jest przez nauczycieli akademickich zgodnie z przyjętą w Uczelni formą ich weryfikacji i walidacji w zakresie wiedzy faktograficznej, praktycznej i umiejętności praktycznych, umiejętności kognitywnych oraz kompetencji społecznych i postaw. Pośrednią weryfikację realizacji efektów kształcenia prowadzi Dziekan wydziału lub osoby przez niego wyznaczone poprzez hospitacje zajęć prowadzonych przez podległych im pracowników oraz poprzez bezpośrednie rozmowy ze studentami i za pośrednictwem badań ankietowych. Dziekan dokonuje analizy wyników sesji egzaminacyjnych, z punktu widzenia weryfikacji efektów kształcenia, zwracając uwagę w szczególności na przedmioty, gdzie jest nieproporcjonalnie wysoka liczba ocen niedostatecznych w stosunku do innych ocen oraz przedmioty, z których wszyscy studenci otrzymali tylko oceny bardzo dobre. Dziekan i prodziekani identyfikują przyczyny i podejmują środki zaradcze. Pod koniec każdego roku akademickiego, studenci mają okazję odnieść się do sposobu realizacji programu kształcenia na ocenianym kierunku biorąc udział w anonimowej ocenie procesu. Uzyskane wykształcenie w zakresie rozwiązywania problemów związanych z: bezpieczeństwem w komunikacji i transporcie, bezpieczeństwem lokalnym, terroryzmem, przestępczością, ochroną ludności i przeciwdziałaniem innym zagrożeniom wewnętrznym umożliwi pracę na stanowiskach w zespołach zarządzania kryzysowego, występujących w jednostkach administracji państwowej i samorządowej. Wiedza i umiejętności w zakresie technik operacyjnych, samoobrony, interwencji, użytkowania broni oraz rozwiązywania problemów decyzyjnych pozwoli funkcjonować w specjalistycznych formacjach i służbach państwowych związanych z bezpieczeństwem, a w tym w Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Straży Granicznej, Służbie Więziennej czy straży miejskiej.

2.3.

Zasady i tryb przyjmowania na studia pierwszego stopnia na Wydziale Nauk Społecznych i Humanistycznych realizowane są na podstawie art. 169 ust. 2 ustawy z dnia 27 lipca 2005 roku Prawo o szkolnictwie wyższym, Statutu Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego w Kaliszu oraz uchwał Senatu. Szczegółowe warunki oraz tryb rekrutacji na I rok studiów w PWSZ w Kaliszu w roku akademickim 2018/2019 są zawarte w uchwale Senatu nr 0012.65V.2017 z dnia 20 kwietnia 2017 roku. O przyjęcie na studia stacjonarne pierwszego stopnia na kierunek *Bezpieczeństwo wewnętrzne* może ubiegać się osoba posiadająca świadectwo dojrzałości. Cudzoziemcy przyjmowani są na I rok studiów na podstawie odrębnych przepisów w trybie przewidzianym w art. 43 i 44 ustawy z dnia 27 lipca 2005 roku Prawo o szkolnictwie wyższym. Laureaci i finaliści stopnia centralnego olimpiad przyjmowani są w drodze postępowania kwalifikacyjnego z pominięciem konkursu świadectw (po złożeniu odpowiednich dokumentów), szczegółowe warunki i tryb rekrutacji tych osób reguluje uchwała Senatu nr 0012.281.IV.2016 dnia 10 marca 2016 roku. Przyjęcie kandydatów na I rok studiów następuje w drodze postępowania kwalifikacyjnego, które ma charakter konkursowy i uwzględnia oceny na świadectwie dojrzałości i świadectwie ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej (średniej). Postępowanie dotyczy także osób posiadających świadectwo dojrzałości uzyskane za granicą oraz Dyplom Matury Międzynarodowej (*International Baccalaureate*) wydany przez Biuro IB w Genewie oraz Dyplom Matury Europejskiej EB (*European Baccalaureate*). O przyjęciu na I rok studiów decyduje miejsce kandydata na liście rankingowej, ustalone na podstawie sumy punktów uzyskanych podczas postępowania kwalifikacyjnego, w ramach ustalonego limitu przyjęć na dany kierunek. Zasady konkursu świadectw obejmują zarówno kandydatów, którzy zdawali maturę według nowych zasad (wyniki wyrażone procentowo), jak i kandydatów zdających maturę według zasad starych (wyniki wyrażone liczbowo). W przypadku starej matury, pod uwagę bierze się oceny z egzaminu ustnego i pisemnego, w przypadku nowej matury, z egzaminu ustnego i pisemnego na poziomach podstawowym i rozszerzonym. Dodatkowo,

w każdym z przypadków, uwzględnia się także oceny końcowe na świadectwie ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej/szkoły średniej. Kandydaci, którzy nie mają oceny z przedmiotu uwzględnianego w konkursie, uzyskują zero punktów z tego przedmiotu. Przyjęcie kandydatów na kierunku *Bezpieczeństwo wewnętrzne* odbywa się na podstawie konkursu świadectw i ocen z następujących przedmiotów: matematyka, geografia lub historia, język polski, jeden język obcy nowożytny.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Programowi kształcenia został zapewniony z jednej strony specjalistyczny, a z drugiej interdyscyplinarny charakter, przy czym akcent został położony na dobór treści reprezentowanych przez znawców problematyki bezpieczeństwa (PSP, SG, Policja, SW itd.). Dobór treści programowych na ocenianym kierunku jest zgodny z zakładanymi efektami kształcenia oraz uwzględnia w szczególności aktualny stan wiedzy związanej z zakresem kierunku *Bezpieczeństwo wewnętrzne*. Program studiów dla ocenianego kierunku oraz organizacja i realizacja procesu kształcenia, umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów kształcenia oraz uzyskanie kwalifikacji na poziomie odpowiadającym poziomowi kształcenia. Stosowane metody kształcenia uwzględniają samodzielne uczenie się studentów, aktywizujące formy pracy ze studentami oraz umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia. Zasady i procedury rekrutacji zapewniają właściwy dobór kandydatów do podjęcia kształcenia na ocenianym kierunku studiów i poziomie kształcenia w jednostce oraz uwzględniają zasadę zapewnienia im równych szans w podjęciu kształcenia na kierunku *Bezpieczeństwo wewnętrzne*. Metody weryfikacji efektów kształcenia Zespół Oceniający PKA ocenia jako właściwie dobrane do treści i efektów kształcenia. Mocną stroną ocenianego kierunku jest przygotowanie studentów do pisania pracy dyplomowej poprzez szeroki zakres konsultacji z opiekunem pracy dyplomowej oraz wizyty studyjne w instytucjach zewnętrznych celem zebrania materiałów do pracy. Za mocną stroną należy uznać analizę skuteczności weryfikacji efektów kształcenia na podstawie semestralnych arkuszy weryfikacji efektów kształcenia.

Dobre praktyki

Zalecenia

Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia

- 3.1. Projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie i okresowy przegląd programu kształcenia
- 3.2. Publiczny dostęp do informacji

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

3.1.

Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego w Kaliszu realizuje politykę jakości, która jest tożsama ze strategią rozwoju Uczelni, wyznaczoną do realizacji na lata 2017-2020 na mocy uchwały Senatu nr 0012.35.V.2017 z dn. 16.02.2017 r. Założenia polityki jakości zawarte zostały także w strategii rozwoju Wydziału Nauk Społecznych i Humanistycznych, przyjętą uchwałą Rady Wydziału Nr 004.54.2017 z dn. 20.06.2017 r. Powyższe akty prawne wskazują, że polityka jakości w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego w Kaliszu prowadzona jest w we wszystkich obszarach określonych jako strategiczne dla działalności i funkcjonowania Uczelni, wśród których wymieniono obszar działalności edukacyjnej, naukowej i badawczo-rozwojowej, a także obszar rozwoju organizacyjnego Uczelni i jej relacji, współdziałania z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Prowadzenie, a zarazem realizację polityki jakości wspomaga wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia, który wdrożono w 2010 roku na mocy zarządzenia Rektora nr 47/2010 z dn. 28.12.2010 r. w sprawie wprowadzenia Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia. Zadania związane z doskonaleniem wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia w Uczelni wraz z harmonogramem prac Uczelnianego Zespołu ds. Wewnętrznego Systemu Oceny Jakości Kształcenia są corocznie aktualizowane i akceptowane przez Senat w stosownej uchwale. Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego w Kaliszu określiła i stosuje w ramach wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia zasady projektowania i zatwierdzania programów kształcenia. Plany studiów i programy kształcenia budowane są również w oparciu o wytyczne zawarte w Systemie Weryfikacji Osiągania Zakładanych Efektów Kształcenia. Zarządzanie Efektami Kształcenia, stanowiącym załącznik nr 6 do zarządzenia Rektora nr 43/IV/2013 z dnia 21.11.2013 r. Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego w Kaliszu uzyskała uprawnienia do prowadzenia kształcenia na kierunku *Bezpieczeństwo wewnętrzne* na poziomie studiów I stopnia o profilu praktycznym na mocy decyzji Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego sygnatura MNiSW-DNS-WUP-6052-21297-3-EW/12 z dn. 22.06.2012 r., poprzedzonej rozpatrzeniem przez PKA wniosku, w sprawie którego Prezydium PKA wydało pozytywną opinię, wyrażoną w uchwale nr 172/2012 z dn. 24.05.2012 r. Program i efekty kształcenia realizowane na kierunku *Bezpieczeństwo wewnętrzne* zostały opracowane w oparciu o KRK, przyjęte i zatwierdzone przez Senat Uczelni w 2011 roku na mocy uchwały nr 364/2011 z dnia 20 grudnia 2011 roku w sprawie określenia efektów kształcenia dla kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne studia pierwszego stopnia, stacjonarne i niestacjonarne o profilu praktycznym. Kształcenie na kierunku w ramach studiów stacjonarnych i niestacjonarnych I stopnia o profilu praktycznym uruchomiono od roku akademickiego 2012/2013. Podczas tworzenia programu kształcenia uwzględniono wzorce krajowe i międzynarodowe. Ponadto istotny wpływ na kształtowanie programu kształcenia miały opinie interesariuszy wewnętrznych, których stanowili wówczas nauczyciele akademicy-praktycy aktywni zawodowo, posiadający wieloletni staż i doświadczenie praktyczne zdobyte w służbach mundurowych, studenci, jak również absolwenci specjalności *Zarządzanie bezpieczeństwem*, realizowanej na kierunku *Zarządzanie*, z której wizytowany kierunek się wywodzi. Na uwagę ZO PKA zasługuje fakt, iż program kształcenia dla kierunku *Bezpieczeństwo wewnętrzne* powstał na podbudowie realizowanej specjalności, a osoby uczestniczące w jego opracowaniu są wybitnymi specjalistami z zakresu bezpieczeństwa wewnętrznego. W przypadku interesariuszy zewnętrznych przeanalizowano oczekiwania lokalnego i regionalnego rynku pracy oraz przeprowadzono konsultacje z przedstawicielami działającymi wówczas przy Uczelni Konwentu oraz Rady Konsultacyjnej. Program kształcenia realizowany na kierunku *Bezpieczeństwo wewnętrzne* w kolejnych latach ulegał nielicznym korektom, które miały charakter kosmetyczny. Wprowadzane zmiany były na ogół wdrażane w oparciu o zgłoszone

potrzeby studentów, zmieniające się przepisy prawa, wyniki badań naukowych oraz aktualną wiedzę z zakresu dyscyplin naukowych, z których kierunek się wywodzi, ocenę realizacji efektów kształcenia, cykliczne przeglądy programowe ze szczególnym uwzględnieniem oferowanych w ramach kierunku specjalności, a także wyniki badań przeprowadzanych wśród studentów, opinie sformułowane w ramach konsultacji np. z kadrami akademicką i otoczeniem zewnętrznym współpracującym z Wydziałem Nauk Społecznych i Humanistycznych i bezpośrednio z pracownikami. Wprowadzone zmiany dotyczyły: aktualizacji treści kształcenia, wprowadzenia nowych przedmiotów, specjalności, zmiany sekwencji przedmiotów, formy realizacji lub metody weryfikacji efektów kształcenia, zwiększeniu liczby godzin zajęć danego przedmiotu, bądź zmiany liczby punktów ECTS. Zgodnie z przyjętą koncepcją, polityką jakości oraz założeniami wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia na kierunku *Bezpieczeństwo wewnętrzne* realizowane jest kształcenie w oparciu o oczekiwania interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych oraz zapotrzebowanie i oczekiwania rynku pracy. Uczelnia na bieżąco monitoruje zmiany zachodzące w otoczeniu, na rynku pracy oraz identyfikuje potrzeby studentów i absolwentów, a pozyskane w ten sposób informacje wykorzystuje w procesie doskonalenia programów kształcenia oraz zasad i procedur służących zapewnieniu i poprawie jakości kształcenia. Potwierdzeniem powyższego jest uruchomienie od roku akademickiego 2018/2019 specjalności *Kryminologia i kryminalistyka*. Wpływ interesariuszy wewnętrznych, którymi są studenci i kadra akademicka na kształtowanie i doskonalenie programu kształcenia, w szczególności ich udział w procesie projektowania, zatwierdzania, monitorowania i okresowego przeglądu programu kształcenia odbywa się poprzez aktywną działalność w gremiach działających na rzecz zapewnienia i poprawy jakości kształcenia. W powyższym celu na poziomie Uczelni powołano Uczelniany Zespół ds. Jakości Kształcenia, z kolei na Wydziale Nauk Społecznych i Humanistycznych Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia. W pracach powyższych organów uczestniczą nauczyciele akademicki oraz przedstawiciele studentów delegowani przez samorząd studencki. W wyniku postulatów zgłoszonych przez interesariuszy wewnętrznych wprowadzono do programu kształcenia ocenianego kierunku nowe przedmioty (np. *Zagrożenia ekologiczne*), dokonywano zmian w przydziale punktów ECTS (np. *Organizacja i zarządzanie, Podstawy ekonomii*) oraz form zaliczenia poszczególnych przedmiotów. Ponadto z inicjatywy Kierownika Studium Języków Obcych w przypadku studiów stacjonarnych zwiększono liczbę godzin z języka obcego ze 120 na 150 oraz na studiach niestacjonarnych z 90 na 120. Jednym z głównych obszarów działania wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego w Kaliszu jest analiza, ocena oraz monitorowanie jakości kształcenia poprzez okresowe przeglądy programów kształcenia. Działania w powyższym zakresie regulują zarządzenia Rektora w sprawie funkcjonowania systemu oraz wprowadzenia Systemu Weryfikacji Osiągania Zakładanych Efektów Kształcenia. Zarządzanie Efektami Kształcenia. Stosownie do zapisów powyższych aktów prawnych na kierunku *Bezpieczeństwo wewnętrzne* Wydział Nauk Społecznych i Humanistycznych prowadzi z udziałem interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych monitorowanie i okresowe przeglądy programu kształcenia, których wyniki wykorzystuje do jego doskonalenia. Przyjęte rozwiązania wskazują, iż czynności w omawianym zakresie podejmowane są przez nauczycieli akademickich prowadzących poszczególne przedmioty i stanowiących jednocześnie interesariuszy zewnętrznych, Zespół ds. Jakości Kształcenia oraz Dziekana i Prodziekanów Wydziału. Zadania w zakresie monitoringu i przeglądu prowadzone są na bieżąco oraz w cyklu systematycznych przeglądów przeprowadzanych co najmniej raz w roku akademickim. Przeglądy programowe obejmują: analizę programów kształcenia pod względem ich zgodności z obowiązującymi przepisami prawa oraz z zakładanymi efektami kształcenia i kwalifikacjami związanymi z ukończeniem studiów, weryfikację kart przedmiotów, systemu punktów ECTS, ocenę doboru treści

kształcenia, metod kształcenia z uwzględnieniem pracy ze studentami, wkładu pracy własnej studenta i sposobu ich weryfikacji, ocenę doboru zajęć obowiązkowych i fakultatywnych w programie studiów, poprawność doboru formy prowadzenia zajęć oraz realizacji efektów kształcenia. Z uzyskanych w toku wizytacji informacji oraz przedłożonej dokumentacji wynika, iż stałe czuwanie nad realizacją programu kształcenia oraz przeglądy programowe przyczyniły się do wypracowania praktyki sporządzania przez nauczycieli akademickich sprawozdań z realizacji efektów kształcenia, bieżącej aktualizacji i zmiany karty przedmiotu, zmiany punktów ECTS, formy realizacji efektów kształcenia oraz liczby godzin zajęć dydaktycznych. Przegląd kart przedmiotów wykazał nieliczne błędy, które omówiono z osobami odpowiedzialnymi za poszczególne moduły w celu ich wykluczenia. Elementem wymagającym poprawy okazała się być aktualność zalecanej studentom literatury, choć na ogół uznano, że karty przedmiotów zapewniają prawidłowe realizowanie procesu kształcenia i umożliwiają osiąganie przez studentów założonych efektów kształcenia. Pomiar realizacji efektów kształcenia przyczynił się w sposób bezpośredni do zmiany w przydziale punktów ECTS za praktykę zawodową oraz z przedmiotów, takich jak np. *Prawa człowieka i etyka zawodowa funkcjonariuszy służb publicznych*, *Podstawy filozofii*. Podczas wizytacji ZO PKA dokonał oceny programu kształcenia realizowanego na ocenianym kierunku stwierdzając pewne jego niedoskonałości w zakresie realizacji efektów kształcenia w ramach przedmiotów, takich jak: *Zarządzanie w sytuacjach kryzysowych*, *Bezpieczeństwo państwa*. Do doskonalenia programu kształcenia realizowanego na ocenianym kierunku Wydział Nauk Społecznych i Humanistycznych wykorzystuje także wyniki z oceny realizacji efektów kształcenia, które zamieszczane są w rocznym sprawozdaniu Dziekana Wydziału. Zgodnie z procedurą wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia ocena realizacji efektów kształcenia obejmuje wszystkie rodzaje zajęć i jest prowadzona na każdym etapie kształcenia, w tym w procesie dyplomowania. W ocenie realizacji efektów kształcenia uczestniczą interesariusze wewnątrzni i zewnątrzni, a w szczególności kadra akademicka, studenci, władze dziekańskie oraz Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia. Zgodnie z przyjętą zasadą ocena realizacji efektów kształcenia obejmuje: ocenę zajęć dydaktycznych przez studentów, hospitacje zajęć dydaktycznych, analizę kart przedmiotów prowadzoną bezpośrednio przez nauczycieli akademickich i Dziekana Wydziału, monitorowanie realizacji efektów kształcenia, w tym także uzyskiwanych w ramach praktyk zawodowych, zmiany w planach studiów i w programach kształcenia, analizę prac dyplomowych oraz analizę wyników sesji egzaminacyjnych. Podstawowe źródło informacji na temat realizacji efektów kształcenia stanowi kadra realizująca zajęcia na ocenianym kierunku oraz Opiekun Praktyk, ponieważ każdy nauczyciel akademicki w ramach prowadzonego przedmiotu zobowiązany jest do dokonania pogłębionej oceny stopnia osiągnięcia i realizacji założonych efektów kształcenia, której wyniki zamieszcza w stosownym sprawozdaniu. Sprawdzenie efektów kształcenia obejmuje wszystkie kategorie efektów. Prowadzący zajęcia mają obowiązek prowadzić dokumentację przedmiotu zawierającą oceny wraz z ich uzasadnieniem oraz wskazaniem czy i w jakim stopniu został osiągnięty efekt kształcenia przez studenta. Do wglądu ZO PKA przedłożono podczas wizytacji sprawozdanie z oceny realizacji efektów kształcenia na kierunku *Bezpieczeństwo wewnętrzne* za rok akademicki 2017/2018, z którego wynika, iż program i efekty kształcenia zostały właściwie zrealizowane, weryfikacja efektów kształcenia została przeprowadzona przez pracowników i zaakceptowana przez osoby funkcyjne oraz gremia działające na rzecz poprawy jakości kształcenia. Strukturę ocen uznano za różnorodną, a rozkład ocen za równomierny, choć zidentyfikowano dwa przedmioty, w przypadku których rozkład ten został zachwiany i jest daleki od statystycznego rozkładu normalnego, dlatego też w ramach działań naprawczych przeprowadzono rozmowy dyscyplinujące z prowadzącymi. Szczegółowa analiza sesji egzaminacyjnej została przeprowadzona pod względem ewentualnych nieprawidłowości w wystawianiu ocen, przy jednoczesnym bieżącym

reagowaniu na zgłaszane przez studentów problemy. Z przedłożonej do wglądu dokumentacji wynika, iż w roku akademickim 2017/2018 takich zgłoszeń ze strony studentów nie było. W przypadku form realizacji zajęć dydaktycznych oraz metod weryfikacji efektów kształcenia uznano ich dobór za właściwy. Analiza dokumentacji praktyk wykazała, że w większości przypadków założone efekty kształcenia zostały realizowane. Wybór zakładu pracy, w którym odbywane były praktyki był zgodny z profilem prowadzonego kierunku; dokumentacja praktyk studenckich wypadła w ocenie poprawnie, podobnie zaliczenie praktyki zawodowej, które przebiegało zgodne z regulaminem odbywania praktyk w PWSZ w Kaliszu. W ramach przeprowadzonej analizy poprawności przypisania punktów ECTS uznano, iż przyporządkowane punkty odpowiednio odzwierciedlają nakład pracy studenta i czas niezbędny do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia. Raport roczny z oceny realizacji efektów kształcenia na kierunku *Bezpieczeństwo wewnętrzne* wskazuje, że warunki dla realizacji efektów kształcenia zostały właściwie zapewnione, bez zastrzeżeń wypadły także opinie sformułowane przez studentów i absolwentów w ankietach oraz w formie bezpośredniego kontaktu. Dokumentacja potwierdzająca etapowe i końcowe osiąganie przez studentów zakładanych efektów kształcenia została zgromadzona i jest przechowywana zgodnie z przepisami prawa powszechnie obowiązującego oraz wewnętrznymi uregulowaniami. W odniesieniu do procesu dyplomowania wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia zawiera mechanizmy służące podnoszeniu jakości prac dyplomowych w postaci wybiórczego przeglądu prac dyplomowych wytypowanych metodą losową. Działania w powyższym zakresie prowadzą władze Wydziału Nauk Społecznych i Humanistycznych oraz Zespół ds. Jakości Kształcenia. Poza powyższym rozwiązaniem wszystkie prace dyplomowe poddawane są weryfikacji w systemie antyplagiatowym. W wyniku oglądu prac dyplomowych poddanych ponownej ocenie stwierdzono, iż wytypowane prace są w większości przypadków dobrze wykonane, są czytelne i przejrzyste, a każda z nich zawiera wstęp, część badawczą, podsumowanie i bibliografię. W wyniku przeglądu zwrócono uwagę na sposób sporządzania recenzji, bowiem te poddane ocenie okazały się być dość lakoniczne. Efektem prowadzonych działań kontrolnych było wprowadzenie od roku akademickiego 2017/2018 nowego wzoru recenzji pracy dyplomowej, gdyż zrezygnowano z wersji opisowej na rzecz punktowej, która pozwala na większą obiektywność oceny. Ogólne spostrzeżenia z weryfikacji prac dyplomowych pozwoliły na stwierdzenie, że opiekunowie prac i recenzenci właściwie wywiązali się z powierzonych zadań oraz z należyтым zaangażowaniem sprawowali nadzór nad przebiegiem seminarium dyplomowego oraz przygotowaniem i obroną pracy dyplomowej. Zwrócono jednak uwagę na występujące zjawisko przekładania terminu egzaminu dyplomowego bądź nie przystępowanie do egzaminu dyplomowego, np. w roku akademickim 2017/2018 do egzaminu dyplomowego z poprzedniego roku akademickiego przystąpiło 10 osób ze studiów stacjonarnych i 13 ze studiów niestacjonarnych, natomiast w analizowanym z 59 studentów studiów stacjonarnych uprawnionych do egzaminu przystąpiło 46 osób, a na studiach niestacjonarnych zaledwie 14 osób z 25 uprawnionych. Rozwiązanie powyższego problemu jest w trakcie realizacji, gdyż wymaga wypracowania optymalnego sposobu wsparcia studentów. Aktualnie realizowanymi działaniami w powyższej sprawie jest organizacja dwóch w skali roku spotkań z pracownikami Wydziału, podczas których poruszana jest kwestia sposobu oceniania studentów i zaliczania poszczególnych zajęć. Narzędziem wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia umożliwiającym studentom wpływ na program i warunki kształcenia jest stosowana powszechnie ankietyzacja. Badania ankietowe w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego w Kaliszu są przeprowadzane zgodnie z procedurą wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia, a nadzór nad ich prawidłowym przebiegiem sprawują: Dziekan, Prorektor ds. Kształcenia i Spraw Studenckich oraz Samorząd Studencki. Ewaluacja procesu dydaktycznego przeprowadzana jest z wykorzystaniem ankiety

elektronicznej, wypełnianej w systemie USOSweb-Wirtualny Dziekanat. Podczas badania studenci dokonują oceny nauczycieli akademickich oraz sposobu prowadzenia zajęć dydaktycznych. Pytania ankietowe dotyczą kwestii, takich jak: przygotowanie prowadzącego do zajęć dydaktycznych, umiejętność przekazywania materiału, atrakcyjność zajęć, korelacja między zajęciami a wymaganiami końcowymi, obiektywność oceniania studentów, kultura w kontaktach ze studentami, punktualność prowadzącego zajęcia, obowiązkowość oraz dostępność w godzinach konsultacji. Ze zbiorczej analizy ankiet przeprowadzonych na Wydziale Nauk Społecznych i Humanistycznych wynika, że kadra oceniana jest przez studentów na ogół bardzo dobrze, co potwierdza uzyskana przez pracowników średnia ocena, która ukształtowała się na poziomie powyżej 4. Studenci pozytywnie ocenili przygotowanie pracowników do zajęć, ich życzliwość i szacunek względem ankietowanych oraz punktualność. Ankiety wykazały, iż zdecydowana większość prowadzących zajęcia zapoznała studentów z programem zajęć podczas pierwszego spotkania oraz poinformowała o formie zaliczenia przedmiotu. Bez zastrzeżeń ankietowani wyrazili się także na temat sposobu prowadzenia zajęć oraz przejrzystości kryteriów ocen. W toku wizytacji uzyskano informację, iż w sporadycznych przypadkach przeprowadzano rozmowy wyjaśniające z pracownikami, względem których studenci zgłosili uwagi w ankietach, ponadto pozyskane opinie przyczyniły się do zmiany w obsadzie zajęć z powodu rozwiązania dwóch stosunków pracy. Poza badaniami ankietowymi studenci, jako interesariusze wewnętrzni mają możliwość wypowiadania się na temat realizacji programu kształcenia w ramach bezpośredniego kontaktu z nauczycielami akademickimi, władzami Wydziału i Uczelni, a także pracownikami administracji, jak również poprzez samorząd studencki i reprezentację w Radzie Wydziału, Senacie, Uczelnianym i Wydziałowym Zespole ds. Jakości Kształcenia, działających na rzecz zapewnienia jakości kształcenia. Podczas wizytacji uzyskano informację, iż reprezentanci studentów są na ogół obecni podczas posiedzeń w/w gremiów oraz chętnie zabierają głos, stąd w ocenie ZO PKA uznaje się, iż powyższe rozwiązanie zapewnia skuteczną wymianę informacji pomiędzy studentami, a Uczelnią. Odpowiedzią na zgłoszone postulaty studentów była zmiana w sekwencji przedmiotów, gdyż przedmiot *Administracja* został przesunięty z semestru 6 na semestr 4. Zrealizowanymi postulatami studentów było także wprowadzenie do oferty kształcenia na kierunku *Bezpieczeństwo wewnętrzne* przedmiotu *Zagrożenia ekologiczne* oraz przygotowanie programu dla specjalności *Kryminologia i kryminalistyka*, którą uruchomiono od bieżącego roku akademickiego 2018/2019. Zgodnie z sugestiami studentów i Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia dokonywano również korekt w organizacji zajęć. Ponadto jako efekt przeprowadzanych konsultacji wskazano rezygnację z prowadzenia specjalności *Administrowanie bezpieczeństwem informacji*, którą wyłączono z oferty kształcenia ocenianego kierunku w 2014 roku. W odpowiedzi na zidentyfikowane potrzeby studentów specjalności *Bezpieczeństwo ruchu drogowego* organizowane są certyfikowane kursy dla studentów umożliwiające zdobycie uprawnień instruktora i wykładowcy nauki jazdy, operatora drona, a także kompetencji zawodowych dla przewoźników w zakresie transportu drogowego osób i rzeczy, kierowania ruchem drogowym, bądź w zakresie zarządzania flotą i obsługi tachografów. W zakresie projektowania, zatwierdzania i doskonalenia programu kształcenia Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego w Kaliszu, w tym Wydział Nauk Społecznych i Humanistycznych prowadzi systemową współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym, a w szczególności z rynkiem pracy. Budowanie więzi i trwałych relacji odbywa się poprzez nieformalne spotkania o charakterze cyklicznym. Najbardziej istotną, a jednocześnie sprawdzoną płaszczyzną do wymiany informacji pomiędzy Uczelnią, a otoczeniem zewnętrznym są praktycy, których stanowią nauczyciele akademicy czynni zawodowo. Na uwagę ZO PKA zasługuje fakt, iż doświadczenie praktyczne zdobyte poza Uczelnią posiada zdecydowana większość etatowych nauczycieli akademickich, którzy realizują zajęcia na

ocenianym kierunku. Wspomniane osoby są aktywne i stale związane zawodowo z najistotniejszymi instytucjami dla kierunku *Bezpieczeństwo wewnętrzne*, są to np. Policja, straż miejska, Państwowa Straż Pożarna, Straż Graniczna, centra zarządzania kryzysowego, agencje ochrony mienia, instytucje administracji wojskowej. Efektem stałej współpracy Uczelni i Wydziału z interesariuszami zewnętrznymi jest utworzenie w ramach wizytowanego kierunku specjalności *Bezpieczeństwo wewnętrzne państwa*, która w sposób kompleksowy odnosi się do koncepcji i sposobów przeciwdziałania zagrożeniom w sferze szeroko pojętego bezpieczeństwa wewnętrznego oraz przygotowuje do pracy w charakterze specjalisty, stąd stwarza perspektywy zatrudnienia absolwentów w/w kierunku w różnego rodzaju instytucjach państwowych, samorządowych, a w szczególności w służbach mundurowych. Powyższe uwarunkowania przesądziły także o uruchomieniu w ramach ocenianego kierunku specjalności takich jak: *Bezpieczeństwo ruchu drogowego*, *Formacje umundurowane i uzbrojone*, *Bezpieczeństwo antyterrorystyczne*, a od roku akademickiego 2018/2019 *Kryminologia i kryminalistyka*, które powstały pod szczególne potrzeby podmiotów zewnętrznych, a jednocześnie potwierdzają realny wpływ interesariuszy zewnętrznych, w tym rynku pracy na program kształcenia ocenianego kierunku. Z uzyskanych w toku wizytacji informacji wynika, iż dotychczasowym gremium zrzeszającym interesariuszy zewnętrznych był działający przy Uczelni Konwent, jednakże z mocy prawa organ ten został rozwiązany. W związku z zaistniałą sytuacją w Uczelni trwają prace nad stworzeniem nowej, sformalizowanej płaszczyzny do wymiany informacji z otoczeniem zewnętrznym, choć od dawna sprawdzonym źródłem informacji o potrzebach rynku pracy i oczekiwaniach pracodawców są kontakty pracowników Wydziału z interesariuszami zewnętrznymi, w wyniku których pozyskiwane są istotne sugestie dotyczące: oferty kształcenia w ramach kierunku *Bezpieczeństwo wewnętrzne*, w tym realizowanych i proponowanych specjalności, sylwetki absolwenta, kierunkowych efektów kształcenia, przebiegu praktyk zawodowych. Interesariusze zewnętrzni są obecni w obsadzie kadrowej Wydziału i kierunku, wyrażają opinie na temat efektów, metod i form kształcenia, a szczególnie głos doradczy wyrażają na temat programu praktyk i umiejętności praktycznych przydatnych studentom w przyszłej pracy zawodowej. W odniesieniu do ocenianego kierunku władze Wydziału Nauk Społecznych i Humanistycznych pozyskały opinie także szerszego grona interesariuszy zewnętrznych, którzy mieli zapewnioną swobodę wypowiedzi w ankiecie przeprowadzonej w 2015 roku w ramach programu *Z profesjonalnymi kompetencjami na rynku pracy*. Pozyskane wówczas informacje od potencjalnych pracodawców posłużyły do określenia sylwetki absolwenta ocenianego kierunku oraz przyczyniły się do wprowadzenia przedmiotu *Savoir vivre w instytucjach publicznych*. Istotnym poświadczeniem prowadzonej przez Wydział Nauk Społecznych i Humanistycznych współpracy z otoczeniem zewnętrznym jest prowadzenie zajęć przez praktyków, wśród których wymieniono: *Technologie informacyjne*, *Socjologia ogólna*, *Bezpieczeństwo państwa*, *Bezpieczeństwo w komunikacji powszechnej i transporcie*, *Zarządzanie w sytuacjach kryzysowych*, *Historia bezpieczeństwa wewnętrznego i administracji*, *Podstawy prawa karnego*, *Historia wojen i wojskowości*, *Bezpieczeństwo i higiena pracy studentów*, *Zagrożenia ekologiczne*, *Metodyka strzelectwa sportowego*, *Wyszkolenie strzeleckie specjalne*, *Techniki interwencyjne*, *Samoobrona*, *Bezpieczeństwo ruchu drogowego*, *Prawne aspekty zagadnień ruchu drogowego*, *Systemy i sieci teleinformatyczne*, *Teleinformatyka i technika biurowa*, *Wychowanie prozdrowotne*, *Ratownictwo przedmedyczne*, *Organizacja systemów bezpieczeństwa*, *Wywiad i kontrwywiad*, *Zagrożenia w ruchu drogowym*, *Przepisy ruchu drogowego*, *Systemy zarządzania ruchem drogowym*, *Prewencja ruchu drogowego*, *Rozwiązania legislacyjne w ruchu drogowym*, *Organizacja krajowego i międzynarodowego transportu drogowego*, *Edukacja w komunikacji powszechnej*, *Podstawy prawne współpracy organów ochrony*. Zaangażowanie przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego w realizację zajęć poświadcza, iż na bieżąco ma miejsce oddziaływanie interesariuszy zewnętrznych na proces kształcenia, gdyż kadra aktywna zawodowo formułując

efekty kształcenia z zakresu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz określając treści kształcenia wraz ze sposobem realizacji i metodami weryfikacji efektów kształcenia zapewnia przenikanie na proces kształcenia potrzeb i oczekiwań rynku pracy.

Z uzyskanych w toku wizytacji informacji wynika, iż interesariusze zewnętrzni mają wpływ nie tylko na efekty, treści i metody kształcenia, lecz także uczestniczą w doborze infrastruktury wykorzystywanej w realizacji procesu dydaktycznego, czego potwierdzeniem jest specjalistyczne laboratorium zarządzania kryzysowego. Ponadto efektem współpracy Wydziału Nauk Społecznych i Humanistycznych z interesariuszami zewnętrznymi jest realizacja prac dyplomowych, a w szczególności omawiana w nich problematyka, są to prace dyplomowe na temat: *Bezpieczeństwo drogowe w powiecie sieradzkim, Działania na rzecz poprawy bezpieczeństwa w ruchu drogowym na przykładzie Kalisza, Bezpieczeństwo w ruchu drogowym w mieście Kalisz, Zjawisko narkomanii wśród młodzieży na przykładzie Gimnazjum nr 9 w Kaliszu, Kontakt funkcjonariusza Policji z osobą niepełnosprawną – głuchoniemą, Infrastruktura drogowa jako czynnik poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego miasta Kalisza, Przyczyny i skutki wypadków oraz kolizji drogowych - studium przypadku, Działania Straży Miejskiej w sytuacjach kryzysowych na podstawie miasta Kalisza, Wpływ Straży Miejskiej na kształtowanie bezpieczeństwa publicznego, Wpływ substancji odurzających na przestępczość nieletnich w Kaliszu, Zabezpieczenia techniczne w Służbie Więziennej, Straż miejska w systemie bezpieczeństwa i porządku publicznego (na przykładzie miasta Kalisza).* Poza wymienionymi powyżej rodzajami współpracy prowadzone są także wspólne projekty badawcze, organizowane konferencje, sympozja, seminaria, publikacje w periodykach naukowych, jak również działalność edukacyjna i promocyjna prowadzona podczas szkoleń, wizyt studyjnych, wyjazdów terenowych, bądź organizacji na terenie Uczelni imprez edukacyjnych. W celu doskonalenia programu kształcenia realizowanego na kierunku *Bezpieczeństwo wewnętrzne*, a w szczególności w zakresie jego dostosowania do potrzeb rynku pracy Wydział Nauk Społecznych i Humanistycznych utrzymuje stałe kontakty z absolwentami. Na poziomie Uczelni niezależnie od zasobów ministerialnych zawartych w systemie „ELA- Ekonomiczne Losy Absolwentów” prowadzony jest własny monitoring losów zawodowych absolwentów Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego w Kaliszu. W przypadku ocenianego kierunku mury Uczelni opuściło nieliczne grono absolwentów, stąd też doskonalenie programu w oparciu o pozyskane opinie jest mocno utrudnione ze względu na reprezentatywność wyników. Z kolei sprawdzonym rozwiązaniem jest wymiana informacji na temat programu kształcenia odbywająca się podczas nieformalnych spotkań z absolwentami, która dotychczas przyczyniła się do poszerzenia oferty specjalnościowej i uruchomienia specjalności *Kryminologia i kryminalistyka*, a także modyfikacji programu specjalności *Bezpieczeństwo ruchu drogowego*.

3.2.

Bieżące czuwanie nad dostępnością informacji dla poszczególnych grup interesariuszy stanowi jeden z głównych zakresów działania wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego w Kaliszu. Uczelnia, w tym Wydział Nauk Społecznych i Humanistycznych podejmuje w ramach wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia działania mające na celu sprawdzenie przyjętego sposobu zapewniania publicznego dostępu do informacji na temat studiów, kształcenia, programów i realizacji planów studiów wszystkim beneficjentom procesu kształcenia, w tym absolwentom i potencjalnym pracodawcom. Z uzyskanej podczas wizytacji opinii od władz jednostki wynika, iż na ogół zapewniany jest wszystkim grupom interesariuszy, a w szczególności kandydatom na studia, studentom i pracownikom Uczelni stały dostęp do aktualnych informacji o programie kształcenia i uzyskiwanych efektach kształcenia. W ramach działań systemowych sprawdzane są różnego rodzaju wykorzystywane źródła informacji,

którymi są głównie strona internetowa Uczelni, w tym podstrona Wydziału Nauk Społecznych i Humanistycznych, oraz system USOSweb, jako wirtualny dziekanat. Ponadto dostęp do informacji zapewniany jest studentom poprzez bezpośredni kontakt z władzami wydziału oraz z pracownikami administracji w formie tradycyjnej obsługi dziekanatu. Z dotychczasowych przeglądów zasobów informacyjnych wynika, iż głównym źródłem informacji dla studentów kierunku *Bezpieczeństwo wewnętrzne* jest strona internetowa Uczelni, która podlega regularnej aktualizacji i zawiera najważniejsze informacje w zakresie dydaktyki. Ponadto strona internetowa Uczelni stanowi przejrzyste, logicznie uporządkowane i systematycznie aktualizowane zbiory informacji o jej działalności, co więcej za pośrednictwem w/w strony publikowana jest ogólna charakterystyka każdego z prowadzonych kierunków studiów, plany zajęć, informacje o terminach egzaminów, konsultacjach, zmianach w organizacji zajęć, prowadzonych badaniach naukowych, organizowanych konferencjach naukowych, wydawanym czasopiśmie „Studia kaliskie”, a także informacje o bieżących wydarzeniach związanych z Wydziałem i Uczelnią. Za pośrednictwem strony Uczelni wszyscy zainteresowani, w tym studenci mają możliwość śledzenia informacji dotyczących: struktury Uczelni, oferty kształcenia, procesu rekrutacji, odpłatności za studia, bazy dydaktycznej, pomocy materialnej, w tym wsparcia oferowanego dla osób niepełnosprawnych, programów mobilnościowych (Erasmus+), zasobów bibliotecznych, wewnętrznych aktów prawnych. Wsparciem informacyjnym jest także wirtualny dziekanat funkcjonujący w systemie USOSweb, który stanowi cenne źródło informacji, ponadto umożliwia studentom dostęp do swoich danych dotyczących studiów, a w szczególności uzyskiwanych wyników. Poza informacjami w formie elektronicznej wszelkie informacje na temat programu kształcenia i planu studiów są dostępne dla studentów w Dziekanacie oraz na tablicach ogłoszeń zamieszczonych w budynkach Uczelni. W kwestii efektów i treści kształcenia, form i metod kształcenia oraz kryteriów weryfikacji efektów, literatury podstawowej i dodatkowej, a także innych wymagań, jakie należy spełnić, aby uzyskać zaliczenie studenci są informowani przez nauczycieli akademickich na pierwszych zajęciach z każdego przedmiotu. W oparciu o wyniki przeprowadzonych podczas wizytacji hospitacji pierwszych zajęć w semestrze, a w szczególności skrupulatną analizę i omówienie karty przedmiotu, w tym postawionych wymagań i oczekiwań ZO PKA uznał, że kadra akademicka wywiązuje się należycie z powyższego obowiązku. W wyniku weryfikacji różnego rodzaju źródeł informacji, które wykorzystywane są w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego w Kaliszu do upowszechniania danych całej społeczności akademickiej stwierdzono, że studenci Wydziału, w tym kierunku *Bezpieczeństwo wewnętrzne* wielokrotnie zgłaszali problemy związane z dostępem do informacji w związku ze źle działającą stroną internetową Uczelni. W ich opinii strona była nieczytelna w zakresie udostępniania bieżących ogłoszeń, a przede wszystkim często nieaktywna. Z uzyskanych w toku wizytacji informacji wynika, iż w ramach podejmowanych wielokrotnie działań naprawczych Dziekan Wydziału przekazywał powyższe uwagi do Działu Informatyki, ale też bezpośrednio do Rektora PWSZ w Kaliszu, które przyczyniły się do podjęcia prac nad przebudową strony (2017/2018). W wyniku oglądu przez ZO PKA zawartości strony internetowej prowadzonej przez Państwową Wyższą Szkołę Zawodową im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego w Kaliszu, należy stwierdzić, że właściwie udostępniane są informacje na temat koncepcji kształcenia, misji i Strategii rozwoju Uczelni. Uczelnia stworzyła odpowiednie zakładki dla pracowników, kandydatów i studentów oraz podstrony zawierające informacje o Wydziale Nauk Społecznych i Humanistycznych. Ponadto za pomocą strony internetowej upowszechniane są ogólne informacje na temat ocenianego kierunku, w tym oferowane specjalności, sylwetka absolwenta, a także plany zajęć, zasady rekrutacji. Pomimo, iż nie zidentyfikowano swobodnego dostępu do programu kształcenia, efektów kształcenia, kart przedmiotów (sylabusów) studenci mają zapewniony do powyższych danych dostęp

z wykorzystaniem wewnętrznej platformy. Na stronie internetowej Uczelni nie zidentyfikowano zakładki poświęconej jakości kształcenia oraz wewnętrznych aktów prawnych regulujących funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia, dlatego też o powyższych kwestiach studenci są informowani przez samorząd studencki, przedstawicieli działających w Radzie Wydziału, bądź biorących udział w pracach Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia. Ponadto w opinii władz Wydziału oraz osób odpowiedzialnych za funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia sprawdzoną płaszczyzną do wymiany informacji ze studentami są cykliczne spotkania z udziałem władz dziekańskich podczas których omawiane są m.in. wyniki ankiet studenckich. Zwrócenia uwagi wymaga fakt, iż organizacji powyższych spotkań nie potwierdziła grupa studentów uczestnicząca w spotkaniu z ZO PKA, natomiast władze wydziału zadeklarowały, iż studenci, jako interesariusze wewnątrzni mają zapewniającą pełną swobodę wypowiedzi na temat dostępności informacji oraz ich aktualności i kompletności poprzez przedstawicieli np. w samorządzie studenckim i gremiach działających na rzecz zapewnienia jakości kształcenia, co więcej chętnie z niej korzystają, czego przejawem było zgłoszenie zastrzeżeń dotyczących zawartości strony internetowej, a w konsekwencji zmiana jej zasobów i szaty graficznej. Dalszy przegląd zasobów informacyjnych zamieszczonych na stronie internetowej Uczelni wykazał, iż zawiera ona informacje o kadrze dydaktycznej, w tym o nauczycielach akademickich realizujących zajęcia na ocenianym kierunku. Ponadto w zakładce „nauka i badania” widnieją dane dotyczące projektów badawczych i konferencji. Informacje o prowadzonej współpracy z otoczeniem zewnętrznym udostępniane są odpowiednio do potrzeb i nie są zamieszczane na stronie internetowej Uczelni. Strona internetowa Uczelni zawiera tematykę związaną z umiędzynarodowieniem procesu kształcenia, gdyż zakładka „Uczelnia” zawiera wykaz uczelni partnerskich w kraju i zagranicą, z kolei zakładka „Erasmus+” została poświęcona wyjazdom zagranicznym studentów. Ponadto widnieją na niej informacje o programie, praktykach i stażach, krajach partnerskich, aktualności, dokumenty do pobrania oraz opis wrażeń studentów, które skorzystały z wyjazdu. Na uwagę ZO PKA zasługuje umieszczenie na stronie internetowej Uczelni opisu bazy dydaktycznej posiadanej przez Uczelnię, a także informacji na temat biblioteki oraz udostępnianych zasobach bibliotecznych i informacyjnych, w tym katalogi, e-Zasoby oraz bibliografia pracowników. Za pomocą strony internetowej Uczelni, w szczególności zakładki „student” udostępniane są studentom informacje, dotyczące: harmonogramów zajęć, Wirtualnego Dziekanatu (USOSweb), punktów ECTS, wsparcia studentów w procesie kształcenia. Opis i zakres udzielanej pomocy zamieszczono także w zakładce „kandydat”, na której widnieją akta prawne oraz informacje o stypendiach, w tym także dotyczące pomocy dla osób niepełnosprawnych. Z uzyskanych podczas wizytacji informacji wynika, iż działania projakościowe podejmowane w ramach wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia obejmują swym zakresem zasoby informacyjne. Zawartość stron internetowych jest śledzona i aktualizowana na bieżąco. W zależności od potrzeb różnych grup interesariuszy strona internetowa Uczelni jest poszerzana o nowe informacje oraz zakładki.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego w Kaliszu określiła, a Wydział Nauk Społecznych i Humanistycznych stosuje zasady projektowania, zatwierdzania i doskonalenia programów kształcenia. Mocną stroną wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia jest objęcie jego nadzorem programów kształcenia. Program kształcenia realizowany na ocenianym kierunku studiów jest stale monitorowany i podlega okresowym przeglądom. Z kolei wyniki przeglądów są

wykorzystywane do korygowania i doskonalenia programu. Powyższe działania podejmowane są w oparciu o potrzeby interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, w tym rynku pracy. Istotne znaczenie dla poprawy jakości kształcenia odgrywają wyniki z oceny realizacji efektów kształcenia, kontakty z absolwentami, a także współpraca z interesariuszami zewnętrznymi, które wspomagają i zapewniają dostosowanie programu kształcenia do potrzeb rynku pracy. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia w obszarze oceny i doskonalenia programu kształcenia oraz udziału w powyższych procesach interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych przejawia się w wyniku stosowania narzędzi umożliwiających interesariuszom ocenę i wpływ na realizowany program kształcenia, a także dostęp do informacji, gdyż uzyskane dane odzwierciedlają stan faktyczny oraz generują działania naprawcze. Słabą stroną systemu jest nie wychwycenie nieprawidłowości w zakresie realizacji efektów kształcenia w ramach przedmiotu *Zarządzanie w sytuacjach kryzysowych* oraz *Bezpieczeństwo państwa*. Za mocną stroną systemu zapewnienia jakości kształcenia należy uznać jego czuwanie nad zapewnieniem dostępu do informacji jak największej grupie interesariuszy. Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego w Kaliszu zapewnia publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie kształcenia i realizacji procesu kształcenia oraz przyznawanych kwalifikacjach, rekrutacji, możliwościach dalszego kształcenia i zatrudnienia absolwentów, choć zwrócenia uwagi wymagają opinie studentów przedstawione ZO PKA podczas wizytacji na temat braku informacji zwrotnej z wynikami ankiet. Wydział Nauk Społecznych i Humanistycznych skutecznie wykorzystuje wyniki oceny publicznego dostępu do informacji do podnoszenia jego jakości, co czynione jest zgodnie z potrzebami poszczególnych grup odbiorców. Z rozmów i spotkań przeprowadzonych podczas wizytacji ze studentami, nauczycielami akademickimi, władzami jednostki, a także osobami odpowiedzialnymi za wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia wynika, iż w wizytowanej jednostce prawidłowo funkcjonuje system upowszechniania informacji o programie i procesie kształcenia. Zwrócenia uwagi wymaga kwestia upowszechniania studentom wyników ankiet oraz stosowanie do tego celu kanałów przepływu informacji dostosowanych do potrzeb studentów.

Dobre praktyki

Zalecenia

Z uwagi na zgłoszone przez studentów zastrzeżenia w zakresie udostępnianych informacji na temat wyników badań ankietowych wskazane jest rozważenie wypracowania odpowiedniego dla studentów źródła informacji na w/w temat.

Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia

- 4.1.Liczba, dorobek naukowy/artystyczny, doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią oraz kompetencje dydaktyczne kadry
- 4.2.Obsada zajęć dydaktycznych
- 4.3.Rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

4.1.

Kadrę badawczo-dydaktyczną i dydaktyczną Wydziału Nauk Społecznych i Humanistycznych PWSZ im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego w Kaliszu stanowi 64 etatowych pracowników, w tym 19 samodzielnych (7 profesorów tytularnych, 12 doktorów habilitowanych), 29 osób ze stopniem naukowym doktora oraz 16 z tytułem magistra. Na kierunku *Bezpieczeństwo wewnętrzne* na studiach I stopnia w roku akademickim 2017/2018 ściśle kadre zaangażowaną w proces dydaktyczny stanowiło 7 nauczycieli akademickich, w tym 1 profesor tytularny i 6 doktorów. Ogółem w zajęcia na ww. kierunku studiów zaangażowanych jest 48 osób. W tym 5 profesorów tytularnych (10%), 5 doktorów habilitowanych (10%), 18 doktorów (37%) oraz 20 magistrów (41%). W sumie nauczyciele akademicy oraz pozostałe osoby zaangażowane w proces dydaktyczny na ocenianym kierunku (w tym pracujące na umowę zlecenie) pracują względnie kooperują z Uczelnią od jednego roku do kilku lub kilkunastu lat tj. nawet 19 lat (średnio od 10 lat). Efekty kształcenia na ocenianym kierunku studiów przypisano do jednego obszaru nauki tj. do obszaru nauk społecznych oraz dziedziny nauk społecznych i dyscyplin: nauki o bezpieczeństwie oraz nauki o obronności. Ww. dyscypliny stanowią obecnie (zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Nauki i szkolnictwa Wyższego z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych) jedną dyscyplinę tj. nauki o bezpieczeństwie. Osoby prowadzące zajęcia na ocenianym kierunku studiów posiadają dorobek naukowy w ww. dwóch dyscyplinach (jednej - wg. nowych przepisów) odnoszących się do zakładanych efektów kształcenia. Zespół Oceniający PKA stwierdza, że nauczyciele akademicy wykazani w obsadzie zajęć dydaktycznych na ocenianym kierunku studiów reprezentują w ramach ww. dyscyplin/dyscypliny (oraz wykazanych poniżej, pkt 4.2 niniejszego raportu) szerokie spektrum dorobku naukowego oraz doświadczenia w prowadzonych badaniach naukowych, jak i doświadczenia zawodowego odnoszącego się do zadeklarowanych efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji wskazanych w opisach dla kierunku. Wyniki ww. badań są promowane na konferencjach naukowych zarówno krajowych jak i międzynarodowych. Nauczyciele akademicy Wydziału Nauk Społecznych PWSZ, w tym prowadzący zajęcia na ocenianym kierunku w ostatnich kilku latach opublikowali szereg pozycji zwartych. Należą do nich: *Bezpieczeństwo wewnętrzne. Program kształcenia dla szkoły wyższej* (T I i II), *Zagrożenia bezpieczeństwa organizacji*, *Współczesne wyzwania dla edukacji na rzecz bezpieczeństwa*, *Ćwiczenia laboratoryjne z zagrożeń radiacyjnych w środowisku i z radioekologii*, *Obronność państwa. Wiedza*, *Obronność państwa. Umiejętności*, *Obronność państwa. Kompetencje społeczne*, *Metodyka przygotowania planu ochrony infrastruktury krytycznej*, *Techniki interwencyjne*, *Polska Gwardia Narodowa jako komponent wsparcia sił zbrojnych – wybrane problemy*, *Logistyka stosowana w Europie do wojen napoleońskich*, *Wybrane aspekty łączności wojskowej*, *Prakseologia w zarządzaniu i dowodzeniu. Skuteczność w zarządzaniu*, *Prakseologia w zarządzaniu i dowodzeniu. Skuteczność w dowodzeniu*, *Prakseologia w zarządzaniu i dowodzeniu. Ekonomiczność w dowodzeniu*, *Formowanie obrony terytorialnej (Polskiej Gwardii Narodowej) - potencjał i inicjatywy oddolne*, *Zasoby obronne na poziomie obywatelskim - błąd w antycypacji czy konieczność*, *Logistyka amerykańska w wojnach 1775-1902*, *Logistyka amerykańska w wojnach światowych 1914-1945*. Doświadczenia dydaktyczne kadry wynikają nie tylko z właściwego przygotowania teoretycznego/badawczego, czy długoletniej pracy w szkolnictwie wyższym, ale także z doświadczenia praktycznego zdobytego poza Uczelnią. Zdecydowana większość nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku była funkcjonariuszami różnych służb i agend, jak i osobami funkcyjnymi w administracji i w przedsiębiorstwach. 9 w Siłach Zbrojnych RP, 8 w Policji, 4 jako funkcjonariusze straży miejskiej, 1 jako funkcjonariusz Służby Więziennej, 2 w firmach działających w zakresie ochrony osób i mienia

1 w administracji samorządowej, 1 w firmach zajmujących się energetyką oraz gospodarką komunalną, jak i 1 osoba w sądownictwie. Nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia na ocenianym kierunku studiów uzyskiwali względnie uzyskują także doświadczenie zawodowe jako: kierujący specjalistycznymi zespołami analityczno-badawczymi, eksperci Narodowego Centrum Badań Strategicznych w Warszawie, eksperci w zakresie procesów legislacyjnych związanych z funkcjonowaniem instytucji bezpieczeństwa publicznego oraz tworzenia rozwiązań prawnych z zakresu bezpieczeństwa i porządku publicznego, eksperci Służby Więziennej, biegli sadowi, społeczni kuratorzy sadowi, pracownicy ochrony, pracownicy zabezpieczenia technicznego, wynalazcy, osoby prowadzące własną działalność gospodarczą, czy sędziowie. Sprzyja to tworzeniu szerokiego spektrum możliwości osiągnięcia przez studentów efektów związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym i tym samym ukierunkowanej na praktykę realizacji programu studiów. Na podkreślenie zasługuje wysoki procent osób dysponujących doświadczeniem wyniesionym/wynoszonym spoza Uczelni. Dla osób z grona zaangażowanego w prowadzenie zajęć współczynnik ten wynosi ponad 50%.

4.2.

Wszyscy wykazani przez Jednostkę prowadzącą oceniany kierunek nauczyciele akademicy (etatowi i pracujący na umowę zlecenie i prowadzący zajęcia na kierunku *Bezpieczeństwo wewnętrzne*) mają zaplanowane zajęcia stosownie do swoich kwalifikacji, dorobku naukowego oraz doświadczenia zawodowego zdobytego poza uczelnią. Zajęcia dydaktyczne zostały właściwie przyporządkowane i są spójne z wykształceniem, prowadzonymi badaniami naukowymi i dorobkiem publikacyjnym, względnie z doświadczeniem wyniesionym spoza Uczelni. Zajęcia do prowadzenia przydzielane są biorąc pod uwagę: stopień lub tytuł naukowy, dziedzinę i dyscyplinę nauki, w której nauczyciel posiada dorobek naukowy, obszary tematyczne publikacji naukowych oraz prowadzone badania naukowe, ale przede wszystkim doświadczenie zdobyte poza Uczelnią. Reasumując można stwierdzić, że Jednostka zapewnia prawidłową obsadę zajęć dydaktycznych na ocenianym kierunku studiów *Bezpieczeństwo wewnętrzne*, uwzględniając zgodność dorobku naukowego i kompetencji dydaktycznych nauczycieli akademickich/innych osób prowadzących zajęcia dydaktyczne z dyscyplinami naukowymi, z którymi te zajęcia są powiązane, co w pełni umożliwia osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia, które są powiązane z takimi dyscyplinami, jak: nauki o bezpieczeństwie, nauki o obronności, nauki o polityce publicznej, nauki o poznaniu i komunikacji, pedagogika, psychologia, socjologia, ekonomia, nauki o zarządzaniu, nauki o administracji oraz prawo. Wysoki procent (w obsadzie zajęć dydaktycznych) osób dysponujących doświadczeniem wyniesionym/wynoszonym spoza Uczelni powoduje, iż zajęcia związane z praktycznym przygotowaniem zawodowym, prowadzone są przez osoby, z których zdecydowana większość posiada doświadczenie zawodowe zdobyte poza Uczelnią. ZO PKA uzyskał informacje, że studenci bardzo pozytywnie oceniają zajęcia prowadzone przez praktyków: *Technologie informacyjne, Socjologia ogólna, Bezpieczeństwo państwa, Bezpieczeństwo w komunikacji powszechnej i transporcie, Zarządzanie w sytuacjach kryzysowych, Historia bezpieczeństwa wewnętrznego i administracji, Podstawy prawa karnego, Historia wojen i wojskowości, Bezpieczeństwo i higiena pracy studentów, Zagrożenia ekologiczne, Metodyka strzelectwa sportowego, Wyszakowanie strzeleckie specjalne, Techniki interwencyjne, Samoobrona, Bezpieczeństwo ruchu drogowego, Prawne aspekty zagadnień ruchu drogowego, Systemy i sieci teleinformatyczne, Teleinformatyka i technika biurowa, Wychowanie prozdrowotne, Ratownictwo przedmedyczne, Organizacja systemów bezpieczeństwa, Wywiad i kontrwywiad, Zagrożenia w ruchu drogowym, Przepisy ruchu drogowego, Systemy zarządzania ruchem drogowym, Prewencja ruchu drogowego, Rozwiązania legislacyjne w ruchu drogowym, Organizacja krajowego i międzynarodowego transportu drogowego, Edukacja w komunikacji powszechnej, Podstawy prawne współpracy organów*

ochrony. W dwóch przypadkach dopuszczono do prowadzenia wykładów przez magistrów, co reguluje uchwała Senatu nr 001.212.V.2018 z dnia 20 września 2018 roku, w sprawie zasad ustalania zakresu obowiązków nauczycieli akademickich, rodzajów zajęć dydaktycznych objętych zakresem tych obowiązków, wymiaru zajęć dydaktycznych dla poszczególnych stanowisk oraz zasad obliczania godzin dydaktycznych w roku akademickim 2018/2019, par.4, pkt. 2, ppkt. f. (uchwała w załączeniu). Ww. prowadzą wykłady z grupy przedmiotów specjalistycznych, jako specjaliści z dziedziny prawa (prawo karne, ochrona własności intelektualnej).

4.3.

Polityka kadrowa Uczelni i Jednostki, w aspekcie prowadzenia kierunku *Bezpieczeństwo wewnętrzne*, bazuje na zasadzie długoletniego zatrudniania nauczycieli akademickich oraz wykorzystywania osób, które równolegle z pracą w Uczelni, względnie pracując na umowy zlecenia, dysponują bogatym doświadczeniem praktycznym lub osób które równolegle są zatrudnione w szeroko rozumianym sektorze bezpieczeństwa. Podstawowa, długoletnia baza kadrowa (zatrudnienie dłużej niż 3 lata) w przypadku prowadzenia studiów na ocenianym kierunku *Bezpieczeństwo wewnętrzne* w ramach kształcenia I stopnia obejmuje ponad 80% składu kadry dydaktycznej. Nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia na ocenianym kierunku studiów zatrudniani są w drodze konkursu stosownie do wymogów regulaminu. Konkurs ogłaszany jest na szczeblu Wydziału. Polityka zatrudnienia opiera się na zasadzie zapewnienia ciągłości procesu dydaktycznego, naukowego i organizacyjnego. Instrumentami prowadzenia polityki kadrowej są oceny okresowe pracowników (w tym poprawnie praktykowane oceny dorobku dydaktycznego), opinie służbowe, zasady przydzielania obowiązków służbowych, premiowanie materialne i niematerialne pracowników, przydzielanie urlopów naukowych, kierowanie na staże naukowe i kursy dokształcające oraz awansowanie obecnych i zatrudnianie nowych pracowników. Ostatniej oceny kadry nauczycielskiej dokonano w 2016 roku za okres od 01. 10. 2013 do 30. 09. 2015. Jedna ocena była negatywna, jedna warunkowa, a wszystkie pozostałe pozytywne. Skierowania na staże naukowo-eksperckie dotyczą dużych uczelni (np. Uniwersytet Kazimierza Wielkiego (w ostatnich latach Uczelnia skierowała tam 2 osoby wchodzące w skład obsady dydaktycznej ocenianego kierunku), czy firm zajmujących się projektowaniem i produkcją urządzeń i sprzętu wojskowego (2 osoby z obsady dydaktycznej ocenianego kierunku). Zatrudnienie nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia dydaktyczne ze studentami jest długoletnie i stabilne. W bieżącym roku do składu osobowego kadry prowadzącej zajęcia na studiach I stopnia w ramach ocenianego kierunku studiów włączono jednego nowego nauczyciela akademickiego. Istotnym udziałem w ocenie nauczycieli są, z jednej strony ankiety wśród studentów i słuchaczy, których wyniki są uwzględniane przy obsadzie zajęć oraz doskonaleniu i premiowaniu kadry naukowo-dydaktycznej. Z drugiej strony jest to hospitacja zajęć, która przyczynia się do doskonalenia jakości pracy nauczycieli akademickich. Na szczególną uwagę zasługuje również, sterowany przez kierownictwo katedr, udział nauczycieli akademickich wizytowanej Jednostki w konferencjach zewnętrznych. Rozwój kadry badawczo-dydaktycznej i dydaktycznej jest wspierany także przez dystrybucję środków na prowadzenie badań naukowych, ale również poprzez uzyskiwanie środków ze źródeł pozauczelnianych. W latach 2015-2018 na badania własne pracowników WNSiH Uczelnia przeznaczała 50 tys. zł rocznie. Natomiast z zewnątrz, w drodze konkursu pozyskano kwotę niespełna 1 mln 300 tys. zł na realizację projektu „Zintegrowane programy uczelni” organizowanego przez Narodowe Centrum Badań”. Podejmowane przedsięwzięcia w zakresie stymulacji rozwoju kadry przynoszą wymierne efekty w postaci szeregu awansów naukowych. W latach 2015-2018 dotyczyło to ośmiorga pracowników badawczo-dydaktycznych i dydaktycznych zaangażowanych w proces dydaktyczny na ocenianym kierunku studiów. Były to 2 awanse

profesorskie (2015 i 2016), jeden awans na stopień doktora habilitowanego (2016 rok) i aż 5 awansów na stopień naukowy doktora (2015 – 1, 2016 – 2, 2017 – 1 oraz 2018 -1). Szczególnie ten ostatni rozwój jest cenny, albowiem większość (51,5%) zatrudnianych na prowadzącym kierunek nauczycieli akademickich pracuje na stanowiskach wykładowcy (8) i starszego wykładowcy (25 – 39%). Do ww. doskonalenia naukowego kadry wizytowanego kierunku przyczyniają się także regularnie organizowane w prowadzącym opiniowany kierunek Wydziale Nauk Społecznych i Humanistycznych (w szerokim tle współpracy ze znaczącymi krajowymi i zagranicznymi ośrodkami szkolnictwa wyższego) konferencje naukowe. Warto szerokiego podkreślenia jest cykliczne i zaangażowane animowanie przez nauczycieli akademickich aktywności naukowej studentów, która znajduje swój wyraz w publikacjach pod nw. tytułem cyklu. Przykładem tego jest najnowsze seminarium naukowe studentów WNSiH, kierunku *Bezpieczeństwo wewnętrzne* – z cyklu „Odkrywamy naukę” 09.01.2018 r.- p.n. *Uwarunkowania destrukcyjne i utylitarne bezpieczeństwa antyterrorystycznego*. Uczelnia i wizytowana Jednostka kreują warunki motywujące do rozpoznawania potrzeb rozwojowych i wszechstronnego doskonalenia kadry. Wsparcie Uczelni w zakresie poszerzania kwalifikacji przez kadrę obejmuje: stypendia doktoranckie z własnego funduszu stypendialnego (1.500,00 zł miesięcznie w latach 2016 2017 dla 3 osób), częściowe zwalnianie z opłaty za studia podyplomowe np. w zakresie audytu i kontroli wewnętrznej (dla 2 osób) oraz objęcie kadry wydziałowej wsparciem w ramach Projektu „Nabycie innowacyjnych kompetencji dydaktycznych przez kadrę naukowo-dydaktyczną w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego w Kaliszu”. Przykłady działań motywacyjnych w stosunku do nauczycieli akademickich Wydziału Nauk Społecznych i Humanistycznych, jak i pracowników administracyjnych świadczą o tym, że system awansów zawodowych jest przejrzysty i funkcjonalny. W 2016 i 2017 roku wraz z awansem naukowym nastąpiły w stosunku do dwójga nauczycieli akademickich awanse ze stanowiska profesora nadzwyczajnego na stanowisko profesora zwyczajnego, ze stanowiska starszego wykładowcy na stanowisko profesora nadzwyczajnego, ze stanowiska asystenta na stanowisko starszego wykładowcy (2), ze stanowiska instruktora na stanowisko asystenta, czy ze stanowiska wykładowcy na stanowisko starszego wykładowcy (wraz z podwyżką wynagrodzenia i obniżeniem pensum dydaktycznego). Przykłady działań motywacyjnych podjętych w latach 2017, 2018 w stosunku do pracowników administracji Wydziału Nauk Społecznych i Humanistycznych to podwyżka wynagrodzenia zasadniczego (3 osoby), czy awans stanowiskowy i podwyżka wynagrodzenia zasadniczego (3 osoby).

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Kaliszu im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego, a szczególnie Wydział Nauk Społecznych i Humanistycznych zapewniają, na kierunku *Bezpieczeństwo wewnętrzne* na studiach I stopnia o profilu praktycznym, kompetentną i doświadczoną kadrę badawczo-dydaktyczną i dydaktyczną. Obsada ta jest stabilna i rozwojowa. Do mocnych stron wizytowanej Uczelni i Jednostki zaliczyć można długoletnią perspektywę obsady zajęć dydaktycznych, jak i skuteczną politykę kadrową i wsparcie nauczycieli akademickich. Mocną stroną kształcenia na opiniowanym kierunku jest powiązanie kształcenia z szeroko rozumianą praktyką. Przede wszystkim, dzięki zaangażowaniu w gronie kadry dydaktycznej i badawczo-dydaktycznej, jak i pozostałych nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na wizytowanym kierunku, wieloletnich wybitnych praktyków (z sektora bezpieczeństwa) w większości z bardzo dużym dorobkiem naukowym i dydaktycznym. Podkreślić należy aktywność konferencyjną wizytowanej Uczelni

i Jednostki. Obsada zajęć dydaktycznych jest prawidłowa, a kryteria przydzielania zajęć, ich hospitacji i oceniania nauczycieli akademickich klarowne.

Dobre praktyki

Zalecenia

Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Na Uczelni działa Rada Konsultacyjna przy Rektorze, jednakże jej prace nie obejmowały obszaru związanego z kierunkiem *Bezpieczeństwo wewnętrzne*. Współpraca jednostki odpowiedzialnej za oceniany kierunek z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego bazuje na wieloletnich i stałych, bezpośrednich relacjach. Jej podstawowy zakres dotyczy praktyk studenckich i realizacji zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym przez tzw. praktyków. Pozostałe formy współpracy to wykłady otwarte dla studentów prowadzone akcyjnie przez przedstawicieli pracodawców i wspólne konferencje. Przykładem pozytywnym tej współpracy jest zgłaszanie przez interesariuszy zewnętrznych obszarów prac dyplomowych. Za przykład posłużyć mogą tematy, które powstały na skutek takiej współpracy: *Bezpieczeństwo drogowe w powiecie sieradzkim, Działania na rzecz poprawy bezpieczeństwa w ruchu drogowym na przykładzie Kalisza, Bezpieczeństwo w ruchu drogowym w mieście Kalisz, Zjawisko narkomanii wśród młodzieży na przykładzie Gimnazjum nr 9 w Kaliszu, Kontakt funkcjonariusza Policji z osobą niepełnosprawną – głuchoniemą, Infrastruktura drogowa jako czynnik poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego miasta Kalisza, Przyczyny i skutki wypadków oraz kolizji drogowych - studium przypadku, Działania Straży Miejskiej w sytuacjach kryzysowych na podstawie miasta Kalisza, Wpływ Straży Miejskiej na kształtowanie bezpieczeństwa publicznego, Wpływ substancji odurzających na przestępczość nieletnich w Kaliszu, Zabezpieczenia techniczne w Służbie Więziennej, Straż miejska w systemie bezpieczeństwa i porządku publicznego (na przykładzie miasta Kalisza)* Kontakty i relacje nieformalne z lokalnymi pracodawcami należy uznać za skuteczne i stanowiące duży potencjał do doskonalenia studiów na profilu praktycznym. Kluczowe instytucje, z którymi współpracuje jednostka odpowiedzialna za oceniany kierunek to Komenda Miejska Policji w Kaliszu, Automobilklub Kaliski, Straż Miejska w Kaliszu, Biuro Bezpieczeństwa Mienia i Handlu, DEKRA SA. Współpraca z tymi podmiotami jest bardzo ścisła, regularna i wieloletnia. Interesariusze zewnętrzni nie uczestniczyli do tej pory formalnie i bezpośrednio w procesie oceny i modyfikacji programu studiów. Jako słabą stronę współpracy wskazać należy brak przedstawicieli interesariuszy zewnętrznych w strukturach wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia – nie są oni reprezentowani zarówno w Wydziałowym Zespole ds. Jakości Kształcenia, jak też w zespołach pracujących pod kierunkiem prodziekana na kierunku *Bezpieczeństwo wewnętrzne*. Mając jednak na uwadze bezpośrednie, stałe i wieloletnie kontakty oraz ścisłe relacje, które wynikają z wielkości miasta Kalisz i zakorzenienia Uczelni w lokalnym środowisku formalizowanie współpracy nie jest wymagane, ponieważ dotychczasowa współpraca jest realna i skuteczna. W 2017 roku wprowadzono zmiany modyfikujące program kształcenia w specjalizacji *Bezpieczeństwo ruchu drogowego*, zmiany te były konsultowane z: DEKRA Polska, Automobilklub Kaliski, WORD Kalisz. W trakcie wizytacji przedstawiono opinie pracodawców potwierdzające przeprowadzenie konsultacji. Licznie przybyli na spotkanie z ZO PKA pracodawcy potwierdzili właściwe przygotowanie studentów do praktyk, pozytywnie wypowiadali się

o zaangażowaniu studentów w zajęcia praktyczne. Wydział prowadzi szeroką współpracę ze szkołami średnimi, szczególnie na podkreślenie zasługuje realizowany projekt „Klasa Akademicka”.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Należy podkreślić stałe, wieloletnie, bezpośrednie i ścisłe kontakty z lokalnymi instytucjami, które stanowią dobrą płaszczyznę do rozwijania i pogłębiania współpracy oraz gwarantują nie tylko skuteczną realizację praktyk studenckich, ale także stanowią bardzo duży potencjał do wykorzystania w procesie doskonalenia oferty programowej kierunku. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym ma charakter głównie nieformalizowany, brak obecnie formalnego forum stałej współpracy kierunku *Bezpieczeństwo wewnętrzne* z przedstawicielami pracodawców.

Dobre praktyki

Zalecenia

Rekomenduje się nawiązanie bardziej sformalizowanej współpracy np. w formie cyklicznych spotkań z przedstawicielami szeroko pojętej sfery bezpieczeństwa, głównie w celu określania aktualnych wymagań stawianych przed pracownikami branży bezpieczeństwa.

Kryterium 6. Umieędzynarodowienie procesu kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Umieędzynarodowienie jest wpisane w Strategię Rozwoju Uczelni na lata 2017 - 2020. Uczelnia oferuje studia licencjackie Zarządzanie Biznesem Międzynarodowym/International Business Administration prowadzone w całości w języku angielskim, kończące się uzyskaniem podwójnego dyplomu. Studia te prowadzone są wspólnie z uczelnią partnerską *Polytechnic Institute of Braganca* (IPB) w Portugalii na podstawie podpisanego porozumienia o prowadzeniu studiów i wydawaniu podwójnych dyplomów, podpisanego w dniu 25 czerwca 2015 roku w Kaliszu. Jednak współpraca ta nie dotyczy ocenianego kierunku. Obecnie Uczelnia ma podpisanych 63 umowy z uczelniami zagranicznymi w ramach w/w programu, trzy z nich dotyczą kierunku *Bezpieczeństwo wewnętrzne*, są to: - Uniwersytet w Żilinie (Słowacja), - *The Armed Forces Academy of General Milan Rastislav Stefanik- Liptovsky Mikulas* (Słowacja), - *Estonian Academy of Security Sciences* (Estonia). Pomimo podpisanych tych umów z uczelniami, które oferują bardzo zbliżone kierunki do *Bezpieczeństwa wewnętrznego* studenci nie uczestniczyli w wyjazdach zagranicznych. Obawiają się zbyt dużych różnic programowych bądź realizacji zajęć w języku obcym. Sytuacja ta nie dotyczy tylko tego kierunku, ale również innych kierunków. Biuro Współpracy z Zagranicą promuje wyjazdy na stronie internetowej, zachęca studentów do wyjazdów na studia/praktyki i staże poprzez organizację Dni Erasmusa na różnych wydziałach. Bogata oferta płatnych praktyk dla studentów realizowanych w ramach projektu „Program praktyk zawodowych w Państwowych Wyższych Szkołach Zawodowych” w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego jest bardziej atrakcyjną dla studentów niż udział w wyjazdach zagranicznych. Jednak nie skorzystali z niej studenci ocenianego kierunku. W roku akademickim 2017/2018 pracownicy Uczelni, którzy realizowali szkolenie w *National School for Training of Prison Agents* w Tirgu Ocna

(Rumunia) rozmawiali o możliwości realizacji praktyk dla studentów z kierunków *Bezpieczeństwo wewnętrzne*. Lepiej wygląda mobilność kadry prowadzącej zajęcia na ocenianym kierunku. 06.06-10.06.2016 wyjazd w celu prowadzenia zajęć do *Technical University of Kosice* (Słowacja), tematyka wykładów „*Selected issues from shaping technology of functional features of the Surface layer parts of weapons*”, 11.04-16.04.2016 wyjazd na staż do Akademii Sił Zbrojnych w Liptowskim Mikulasie (Słowacja), 11.04-16.04.2016 wyjazd na staż do Akademii Sił Zbrojnych w Liptowskim Mikulasie (Słowacja), 13.03-17.03.2017 – wyjazd w celu prowadzenia zajęć do *Frederic University in Nicosia* (Cypr), tematyka wykładu „*The socio-economical and political system of the European Union*”, 14.05-18.05.2018 wyjazd w celu prowadzenia zajęć do *Polytechnic Institute of Braganca* (Portugalia), tematyka wykładu „*The socio-economical and political system of the European Union*”, 03.06-09.06.2018 wyjazd w celach szkoleniowych do *National School for Training of Prison Agents* – Tirgu Ocna (Rumunia), tematyka wykładu: Szkolenie z zakresu możliwości realizacji praktyk przez studentów z kierunku *Bezpieczeństwo wewnętrzne* oraz *Obronność państwa*, 04.06-08.06.2018 – wyjazd w celach szkoleniowych do *The Armed Forces Academy of General* (Słowacja). Wymiana doświadczeń w organizacji mobilności studentów z kierunków *Bezpieczeństwo wewnętrzne* i *Obronność państwa* oraz pracowników Uczelni. Pracownicy naukowo-dydaktyczni z ocenianego kierunku opublikowali następujące artykuły w anglojęzycznym roczniku *European Journal of Science and Research* 1/2017 ISSN 2544-4573: „*Organizational ICT Security*” oraz „*Efficient Action in Management and Command*”. Na kierunek *Bezpieczeństwo wewnętrzne* nie przyjeżdżali zagraniczni pracownicy naukowcy ani studenci w ramach programu Erasmus+. ZO PKA uzyskał informacje na spotkaniu z nauczycielami akademickimi, że trwają prace organizacyjne nad utworzeniem wspólnie z dwoma partnerami zagranicznymi to jest z Tawrijskij Uniwersytet Ukraina oraz Uniwersytetu Baltimore USA trzech kierunków studiów prowadzonych wspólnie to jest: *Bezpieczeństwo wewnętrzne*, *Obronność państwa* oraz *Pielęgniarstwo*. Na obecnym etapie pracy organizacyjnej PWZS ma podpisaną umowę najmu lokalu w Kijowie oraz pozwolenie Ministerstwa Spraw Zagranicznych oraz zgodę Ministerstwa Szkolnictwa Wyższego i Nauki na otwarcie filii lub wydziału zamiejscowego. Aktualnie Uczelnia oczekuje na analogiczną zgodę ze strony ministerstwa właściwego do szkolnictwa wyższego Ukrainy.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Uczelnia posiada dobre doświadczenia związane z umiędzynarodowieniem programu kształcenia. Jednak doświadczenia te nie przekładają się na kierunek studiów *Bezpieczeństwo wewnętrzne*. Słabością ocenianego kierunku studiów jest brak mobilności studentów. Nie tylko brak wyjazdów, ale także przyjazdów studentów. Do dobrych tendencji zaliczyć można aktywność kadry prowadzącej zajęcia na ocenianym kierunku związaną z publikowaniem za granicą a także wyjazdów do uczelni zagranicznych. Wartym podkreślenie jest to, że podczas wyjazdów dyskutowane są kwestie związane z uruchomieniem mobilności studentów. W tym celu zawarte są trzy porozumienia dedykowane studentom kierunku *Bezpieczeństwo wewnętrzne*. ZO PKA zwraca uwagę na plany dotyczące uruchomienia wspólnie z dwoma uczelniami trzech kierunków studiów – to dobra, perspektywiczna i rokująca nadzieję na sukces aktywność. Do niewątpliwych słabości dotyczących umiędzynarodowienia zaliczyć należy: brak prowadzenia zajęć w języku obcym, brak wyjazdu studentów ocenianego kierunku w ramach programu Erasmus, żaden ze studentów ocenianego kierunku nie uczestniczył

w Programie praktyk zawodowych w Państwowych Wyższych Szkołach Zawodowych, na kierunku *Bezpieczeństwo wewnętrzne* nie przyjeżdżali studenci zagraniczni, ani wykładowcy z zagranicy nie prowadzili zajęć dla studentów tego kierunku.

Dobre praktyki

Zalecenia

Uruchomić aktywność związaną z mobilnością studentów ocenianego kierunku i przyjazdu zagranicznych studentów na ten kierunek.

Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia

- 7.1. Infrastruktura dydaktyczna oraz wykorzystywana w praktycznym przygotowaniu zawodowym
- 7.2. Zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne
- 7.3. Rozwój i doskonalenie infrastruktury

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

7.1.

Studenci kierunku *Bezpieczeństwo wewnętrzne* odbywają swoje zajęcia w pozyskanym w ostatnich trzech latach kampusie akademickim położonym przy ul. Łódzkiej 149-153 (powierzchnia całkowita 1 491,9 m², 748 miejsc dydaktycznych). W pięciokondygnacyjnym budynku umieszczono również dom studencki. Natomiast główny obiekt (Collegium Novum) Wydziału Nauk Społecznych i Humanistycznych znajduje się przy ul. Nowy Świat 4a (powierzchnia całkowita 3 098,93 m², 793 miejsca dydaktyczne). Budynek ten mieści m.in. pomieszczenia administracyjne wydziału oraz sale dydaktyczne dla innych kierunków studiów (do roku akademickiego 2016/2017 odbywały się tutaj zajęcia w ramach ocenianego kierunku). Rektorat położony jest obok w budynku nr 4 (powierzchnia całkowita 8 419,19 m², 631 miejsc dydaktycznych) gdzie jest także umiejscowiona biblioteka z wypożyczalnią i czytelnią (60 miejsc, 15 stanowisk komputerowych) oraz 6 pokoi noclegowych dla zamiejscowej kadry dydaktycznej. W budynku znajduje się także sala sportowa o powierzchni 578,5 m², a poza nim boisko do piłki siatkowej, 2 boiska do koszykówki, bieżnia (170 m) i ścieżki rekreacyjne o długości 3 500 m. Kampus akademicki przy ul. Łódzkiej mimo iż położony nieco na uboczu jest łatwo osiągalny przy pomocy środków komunikacji publicznej. W głównym budynku przy ul. Łódzkiej 149-153, gdzie jest 768 miejsc dydaktycznych, znajduje się infrastruktura dydaktyczna w postaci pomieszczeń na większą liczbę osób (1 na 83 osoby, 1 na 105 osób, 1 na 115 osób i 1 na 116 osób), jak i sal na mniejszą liczbę osób w tym: 1 sali na 60 osób, 1 sali na 54 osoby, 1 sali na 41 osób, 3 sal na 40 osób każda, 1 sali na 35 osób, 2 sal na 34 osoby każda, jak i 2 sal na 25 osób każda. W budynku znajdują się również specjalistyczne pracownie i laboratorium. Są to *Specjalistyczna pracownia umundurowania i wyposażenia*, *Pracownia wyszkolenia strzeleckiego* oraz *Laboratorium zautomatyzowanych systemów dowodzenia*, jak i *Pracownia komputerowa* z zestawem 17 komputerów. Szczególne walory dydaktyczne ze względu na zainstalowany system *Jaśmin* ma wspomniane powyżej laboratorium. W salach dydaktycznych zapewniono dostęp do Internetu, a na ich wyposażeniu znajdują się rzutniki multimedialne, ekrany i tablice. Wyposażenie meblowe jest funkcjonalne i nie zużyte. W budynku rozmieszczono również 6

(4-5 osobowych) pomieszczeń wykładowców, a studenci mają w położonym również w budynku Dziale gromadzenia i opracowywania zbiorów (część biblioteki) otwarty dostęp do komputerów z dostępem do Internetu przy oddzielnych stanowiskach komputerowych (3 szt.). Niestety do budynku utrudniony jest dostęp dla studentów z niepełnosprawnością ruchową. Na ww. posesjach znajdują się: nieodpłatne parkingi dla pracowników Uczelni i studentów (w budynku przy ul. Nowy Świat 4 – parking podziemny). W ostatnich trzech latach Uczelnia pozyskała jeszcze jeden obszerny kompleks budynków przy ulicy Poznańskiej 201-205 (824 miejsca dydaktyczne). Następuje sukcesywne przenoszenie zajęć do tej nowej infrastruktury. Między innymi prowadzone są już tutaj zajęcia na studiach stacjonarnych ocenianego kierunku studiów. Przenoszona jest część pracowni (pracownia strzelecka). Znajduje się tam centrum dydaktyczno-sportowe z budynkiem *Collegium Ecologicum* i salą sportową z siłownią. Kampus akademicki przy ul. Poznańskiej mimo swoich walorów (dawny zamknięty, ale bardzo przestronny kompleks jednostki wojskowej) położony jest na uboczu, a przez to słabo osiągalny przy pomocy środków komunikacji publicznej. ZO PKA nie uzyskał jednakże szczegółowego planu zagospodarowania ww. kampusu, a w wykazie infrastruktury zamieszczonej w raporcie samooceny znajdują się tylko informacje o umiejscowionym tam tzw. *Collegium Ecologicum*. W ramach procesu dydaktycznego na kierunku *Bezpieczeństwo wewnętrzne* prowadzone są również zajęcia terenowe. Zajęcia te prowadzone są w trakcie realizacji godzin ćwiczeniowych i odbywają się w: Kaliskim Centrum Sterowania Ruchem; Centrum Obsługi Monitoringu Wizyjnego, Straży Miejskiej Kalisza; Urzędzie Miejskim w Kaliszu oraz w Miejskim Centrum Zarządzania Kryzysowego. Jednocześnie studenci uczestniczą w wyjazdach studyjnych poza granice Kalisza do: Interaktywnego Centrum Bezpieczeństwa Auto Lab Skoda w Poznaniu; Spółki Autostrada Wielkopolska S.A. w Poznaniu; Centrum Szkolenia Policji w Legionowie; Centrum Szkoleniowego „Drabpol” w Warszawie oraz do Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad w Warszawie. W ramach realizacji jednego z zadań programu rozwojowego Uczelni Kompleksowego Planu Rozwoju, opisany w punkcie 7.3 niniejszego raportu) polegającego na utworzeniu w ramach ocenianego kierunku studiów *Bezpieczeństwo wewnętrzne* specjalności *Bezpieczeństwo ruchu drogowego*) przewidziano finansowanie kolejnych tego rodzaju wizyt studyjnych (u pracodawców) kształtujących kompetencje zawodowe i rozwijających przedsiębiorczość studentów. Planowane są wizyty studyjne w: Wojewódzkim Ośrodku Ruchu Drogowego w Kaliszu, Miejskim Zarządzie Dróg i Komunikacji w Kaliszu, firmie Autostrada Wielkopolska SA w Poznaniu, firmie ODZ Paterek w Koźminie Wielkopolskim, czy wspomnianym powyżej Interaktywnym Centrum Bezpieczeństwa Auto Lab Skoda w Poznaniu. Celem wizyt będzie zapoznanie się z funkcjonowaniem wytypowanych do wizyt studyjnych podmiotów oraz uzyskanie kompetencji zawodowej możliwej do wykorzystania w przyszłej pracy, a odnoszącej się do umiejętności komunikowania i pogłębiania wiedzy i własnych doświadczeń oraz kompetencji w zakresie przedsiębiorczości (charakteryzujących się szeroką znajomością rynku związanego z bezpieczeństwem oraz zarządzaniem i organizacją w ruchu drogowym wpływającą na poszukiwanie i ocenę szans biznesowych). Specjalistyczne laboratoria oraz wizyty studyjne zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów kształcenia zakładanych dla ocenianego kierunku, w tym w szczególności efektów w zakresie umiejętności związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym umożliwiającym bezpośrednie wykonywanie czynności praktycznych właściwych dla działalności zawodowej w zakresie bezpieczeństwa. Studenci mają możliwość osiągnięcia kompetencji społecznych niezbędnych na rynku pracy. Podstawowe oprogramowanie stosowane w procesie dydaktycznym w ramach ocenianego kierunku studiów *Bezpieczeństwo wewnętrzne* zawiera eksploatowany na Uczelni (w *Laboratorium zautomatyzowanych systemów dowodzenia*) system *Jaśmin*. Planowane do zakupu są: (w 2018 roku) program „V-SIM 4.0” do prowadzenia symulacji ruchu i zderzeń

pojazdów w niejednorodnym środowisku z uwzględnieniem zasad dynamiki oraz symulacji na drodze kinematycznej ruchu pieszych, rowerzystów i motocyklistów oraz (w 2019 roku) pakiet programów logistycznych „Transport i przewozy osobowe”. Wizytowana baza (dydaktyczna i naukowa) jest (pod względem przepisów BHP) bezpieczna a jej rozmiar dostosowany do liczby studentów. Instytucje zewnętrzne, w których przeprowadza się praktyki zawodowe są odpowiednio wyposażone, aby realizować kształcenie dla uzyskania efektów przewidzianych w programie kształcenia ocenianego kierunku studiów.

7.2.

Biblioteka PWSZ im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego jest jednostką pełniącą funkcje naukowe, dydaktyczne i usługowe. Szczególną uwagę przywiązuje do uzupełnienia księgozbioru, systematycznego ewidencjonowania książek niezbędnych do procesu dydaktycznego na wszystkich kierunkach studiów prowadzonych przez Uczelnię i do elektronicznego prowadzenia katalogów, bibliografii i kartotek bibliotecznych. Obecnie powierzchnia biblioteki wynosi: jednostki głównej w budynku przy ul. Nowy Świat 4 - 443,5 m², a działu gromadzenia i opracowania zbiorów na ulicy Łódzkiej 149-153 - 54,7 m². W pomieszczeniu jednostki głównej znajdują się stanowiska komputerowe – 5 sztuk. Czytelnia z 60 miejscami dla czytelników posiada 15 stanowisk komputerowych. W dziale gromadzenia i opracowania zbiorów na ulicy Łódzkiej 149-153 są 3 stanowiska komputerowe. Uczelnia dysponuje ponadto kancelarią dokumentów niejawnych (na ulicy Łódzkiej 149-153) z 1 stanowiskiem komputerowym. W kompleksie przy ul. Poznańskiej 201-205 znajduje się ponadto część zbiorów bibliotecznych dla zabezpieczenia kształcenia na kierunkach technicznych (duża część pojedynczych egzemplarzy pozycji bibliotecznych wykorzystywanych w ramach kształcenia na ocenianym kierunku studiów znajduje się również w tych zbiorach). Ww. kompleks biblioteczny zapewnia dostęp do piśmiennictwa naukowego niezbędnego w procesie przygotowania teoretycznego studentów i kształcenia umiejętności praktycznych zgodnie z potrzebami naukowo-dydaktycznymi Uczelni. Zadania biblioteki określa § 30 Statutu Uczelni wskazując, iż jest to ogólnouczelniana jednostka organizacyjna wypełniająca zadania naukowo-dydaktyczne, techniczne i usługowe. Biblioteka wykorzystuje program biblioteczny SOWA 2/MARC 21 i oferuje dostęp do katalogu *on-line* oraz pakietu usług ułatwiających komunikację oraz sprawne korzystanie z biblioteki. Strukturę tematyczną księgozbioru określają kierunki i specjalności realizowane na Uczelni. Zbiory biblioteki to około 140 tys. wol. książek drukowanych, ponad 50 tys. książek w wersji elektronicznej, 983 jednostek zbiorów specjalnych (płyty CD i DVD, dokumenty kartograficzne, ikonografia, normy) oraz bogaty zbiór czasopism w formie drukowanej i elektronicznej - 415 tytułów czasopism w prenumeracie bieżącej. W bibliotece uczelnianej dostępnych jest ogółem 300 tys. dokumentów elektronicznych, zawartych w ok. 100 bazach danych dostępnych *on-line* w sieci bibliotecznej oraz na platformie edukacyjnej *e-Akademia*. W ramach programu Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego Uczelnia posiada dostęp do baz danych zgromadzonych w Wirtualnej Bibliotece Nauki. Biblioteka posiada także, oprócz wspomnianej bazy norm, bazę patentową. W zakresie pozyskiwania zbiorów, obsługi studentów oraz wypożyczeń międzybibliotecznych biblioteka uczelniana współpracuje z 40 bibliotekami o profilu ogólnym i specjalnym. Ze strony internetowej biblioteka PWSZ w Kaliszu zapewnia dostęp do zasobów 110 bibliotek cyfrowych zrzeszonych w Federacji Bibliotek Cyfrowych oraz do informacji o zbiorach innych bibliotek, za pośrednictwem Katalogu Rozproszonego Bibliotek Polskich - KARO i Narodowego Uniwersalnego Katalogu Centralnego- NUKAT. Biblioteka oferuje również dostęp do specjalistycznych źródeł elektronicznych – na płytach CD i *on-line*. Struktura organizacyjna biblioteki określona jest przez tematyczny podział piśmiennictwa

(według dziedzin odpowiadających kierunkom studiów) oraz strukturę Uczelni (wspomniane biblioteki wydziałowe). W skład struktury organizacyjnej wchodzi następujące agendy obsługujące czytelników: Biblioteka Główna (pełniąca jednocześnie funkcję Biblioteki Wydziału Nauk Społecznych i Humanistycznych), Biblioteka Wydziału Politechnicznego, Biblioteka Wydziału Medycznego oraz Wydziału Rehabilitacji i Sportu, Biblioteka Wydziału Medyczno-Społeczno-Technicznego we Wrześni, Ośrodek Informacji Patentowej, Archiwum Uczelniane. W sumie biblioteka dysponuje 422 stanowiskami czytelnickimi, 212 komputerami z dostępem do Internetu (w tym WiFi). Posiada udogodnienia dla osób niepełnosprawnych takie jak: ergonomiczne stoliki, z możliwością korzystania przez osoby na wózkach inwalidzkich oraz krzesła z regulacją wysokości siedziska; regulacja wielkości czcionki poprzez ustawienia systemowe i zainstalowane skrypty (na stanowiskach komputerowych, dla potrzeb osób niedowidzących); samoobsługowa wrzutnia książek oraz kioski internetowe dostosowane dla osób na wózkach inwalidzkich; podjazdy do budynków (z wyszczególnionym przez ZO PKA zastrzeżeniem w stosunku do budynku przy ul. Łódzkiej). Biblioteka uczelniana w ramach wspierania procesu edukacyjnego oferuje następujące usługi: prowadzi *e-learningowe* szkolenia biblioteczne; zapewnia dostęp do baz elektronicznych w sieci Uczelni (*on-line*) oraz na zewnątrz (hasła dostępu do pobrania w bibliotece); udostępnia programy wykorzystywane w procesie studiowania; udziela informacji o posiadanych zbiorach, realizuje zapytania tematyczne; prowadzi szkolenia z zakresu korzystania z biblioteki i baz danych; realizuje wypożyczenia międzybiblioteczne. System biblioteczny zapewnia dostęp do nowoczesnych funkcjonalności, takich jak: katalog *on-line*, możliwość zdalnego składania zamówień, rezerwacji materiałów oraz zdalnej prolongaty, system e-mailowych powiadomień o terminach zwrotu, formularze zapytań do bibliotekarza, formularze zamówień książek, możliwość zwrotu książek poza godzinami otwarcia biblioteki – samoobsługowa wrzutnia (Biblioteka Główna), profil na portalu społecznościowym. Zasoby znajdującej się przy ul. Nowy Świat 4a w Budynku Collegium Novum Biblioteki Główniej (zarazem biblioteki Wydziału Nauk Społecznych i Humanistycznych) obejmują ponad 64 tys. woluminów, w tym ponad 12 tys. woluminów znajduje się w czytelni głównej. Księgozbiór jest sukcesywnie uzupełniany o nowości wydawnicze. Z wypożyczalni i czytelni mogą korzystać nie tylko studenci i pracownicy PWSZ. Biblioteka ma charakter otwarty i udostępnia zbiory wszystkim zainteresowanym. Wyposażona jest w 15 stanowisk komputerowych z dostępem do Internetu i katalogu *on-line* oraz 13 stanowisk do nauki, które umożliwiają swobodną pracę z książką. Biblioteka zapewnia dostęp do bazy bibliograficznej artykułów z czasopism, która jest opracowywana na podstawie czasopism znajdujących się w czytelni głównej. Rejestruje m.in. artykuły z zakresu: zarządzania, finansów, administracji publicznej, logistyki, transportu, socjologii, samorządu terytorialnego, bezpieczeństwa i higieny pracy oraz zarządzania bezpieczeństwem. Do dyspozycji studentów jest również nowoczesna samoobsługowa kserokopiarka oraz stanowisko komputerowe ze skanerem. Biblioteka Główna otwarta jest od poniedziałku do piątku w godzinach: 8.00-16.00 (poniedziałek), 8.00-18.00 (wtorek - piątek). Ponadto ze względu na prowadzenie studiów niestacjonarnych biblioteka otwarta jest również w sobotę od godziny 10.00 do 14.00. Przemysł wymaga jednakże (dla zajęć na kierunku *Bezpieczeństwo wewnętrzne*) zapewnienie bieżącego („szybkiego”) dostępu do księgozbioru w kampusie przy ul. Poznańskiej (w formie, która jest np. stosowana na ul. Łódzkiej) np. poprzez ponowny podział zbiorów. Załączony do raportu samooceny plik pod tytułem *Opis zasobów bibliotecznych obejmujący literaturę zalecaną* zawierający wykaz pozycji bibliotecznych (nazwa otwieranego dokumentu: *Załącznik 5 opis zasobów bibliotecznych obejmujących literaturę zalecaną na wnioskowanym kierunku studiów, do których uczelnia zapewni dostęp*) gdzie wskazano 1301 pozycji dotyczył zarządzania, a nie bezpieczeństwa. Przygotowane po zapytaniu ZO PKA (podczas wizytacji) zestawienie bibliograficzne nabytków dotyczące literatury kierunku *Bezpieczeństwo wewnętrzne* obejmowało 341 pozycji

zakupionych w roku 2015, 131 zakupionych w roku 2016 i 113 zakupionych w 2017 roku. ZO PKA zweryfikował ponadto dysponowanie przez kompleks biblioteczny pozycjami wykazanymi w spisach literatury w kartach przedmiotów. Nie stwierdzono braków wykazanych pozycji. Rozmieszczone we wskazanych uprzednio trzech miejscach zbiory biblioteczne obejmują każdorazowo w sumie od 2 do 15 egzemplarzy wskazywanych w sylabusach pozycji literatury. Analiza powyższych danych pozwala na stwierdzenie, że księgozbiór jest wystarczający i stale wzbogacany biorąc pod uwagę nowości wydawnicze, a polityka zakupu ściśle wiąże się z zapotrzebowaniem użytkowników Jednostki. Biblioteka daje możliwość studentom możliwości osiągnięcia efektów kształcenia w zakresie umiejętności związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym oraz kompetencji społecznych niezbędnych na rynku pracy, a wielkość ich zasobów jest wystarczająca do liczby studentów.

7.3.

Aktualny stan infrastruktury, zwłaszcza w świetle rozwoju w ostatnich latach, należy uznać (w opinii ZO PKA) za bardzo dobry. W ciągu ostatnich trzech lat inwestycje infrastrukturalne PWSZ w Kaliszu koncentrowały się na rozbudowie istniejącej bazy. Pozyskano dwa budynki. Pierwszy zlokalizowany przy ulicy Poznańskiej 201-205, a drugi przy ulicy Łódzkiej 149 w Kaliszu. Obydwa kompleksy są w pełni przygotowane do prowadzenia zajęć. Sale wyposażono w projektory, ekrany oraz dostęp do Internetu. W salach budynku przy ulicy Łódzkiej uruchomiono wspomniane specjalistyczne pracownie oraz laboratorium. Z danych udostępnionych ZO PKA przez Uczelnię wynika, że nakłady poniesione na Wydział Nauk Społecznych i Humanistycznych w zakresie wydatków na zakupy rzeczowe oraz remonty na wydziale obejmowały w roku 2015 - 121 632,86 zł, w roku 2016 - 92 395,34 zł, w roku 2017 - 253 477,46 zł. W roku 2018 wydano na te cele 85 458,13zł. Dotychczas Uczelnia zrealizowała i rozliczyła projekty współfinansowane z UE o łącznej wartości blisko 70 mln zł np.: profesjonalne przygotowanie zawodowe studentek i studentów Wydz. Polit. PWSZ w Kaliszu - 1 820 857,52 zł; z profesjonalnymi kompetencjami na rynek pracy - 499 993,90 zł; utworzenie Centrum Dydaktycznego Badań Kół Zębatach - 25 mln zł; energooszczędnie buduj przyszłość - 2 544 826,2zł.. Założenia merytoryczne ww. projektów oraz zaplanowane rezultaty zostały osiągnięte. W ramach zatwierdzonego przez NCBiR kolejnego projektu (czas trwania od 01. 09. 2018 do 31. 12. 2020) „Kompleksowy program rozwoju PWSZ w Kaliszu”, którego celem jest obok podniesienia kompetencji kadr w systemie szkolnictwa wyższego m.in. wsparcie zmian organizacyjnych poprzez opracowanie i wdrożenie „Kompleksowego Planu Rozwoju (KPR) PWSZ w Kaliszu”. Trzeba wskazać, że cele powyższe są powiązane z otoczeniem społeczno-gospodarczym i stanowią odpowiedź na jego oczekiwania dotyczące profesjonalnie przygotowanych do pracy absolwentów, posiadających zarówno wiedzę teoretyczną, jak i przygotowanie warsztatowe do pracy zawodowej. Ma to m.in. nastąpić poprzez utworzenie na ocenianym kierunku studiów *Bezpieczeństwo wewnętrzne* (szczegóły w punkcie 4.2 niniejszego raportu) specjalności *Bezpieczeństwo ruchu drogowego* (koszty 173 804,40 zł), co wymaga rozwoju w zakresie infrastruktury zajęć praktycznych w obszarach dotyczących tematyki w ruchu drogowym, organizacji i zarządzania infrastrukturą drogową oraz nowoczesnych technologii w nadzorze ruchu drogowego. Budżet ww. projektu obejmuje 1 285 514,88 zł (491 608,80 zł w roku 2018, 620 101, 68 zł w roku 2019 i 173 804,40 zł w roku 2020). Z tego 309 114,00 zł przeznaczonych jest na wsparcie rozwoju informatycznych narzędzi zarządzania Uczelnią. W tym kontekście KPR PWSZ w Kaliszu przewiduje unowocześnienie infrastruktury informatycznej Uczelni, tak by jej funkcjonalność była dostosowana do efektywnego zarządzania nowoczesną uczelnią pozyskującą z roku na rok coraz liczniejsze grono słuchaczy, posiadającą oddział zamiejscowy we Wrześni oraz flotę samochodową wykorzystywaną na potrzeby sprawnej organizacji zajęć dydaktycznych, które

odbywają się w różnych lokalizacjach. Wsparcie rozwoju informatycznych narzędzi zarządzania ma objąć: zakup licencji na niezbędne oprogramowanie, dostosowanie infrastruktury informatycznej, przygotowanie aplikacji usprawniających pracę Uczelni. Planowane w ramach ww. projektu zakupy dotyczą: licencji "TeamViewer Premium" - licencja roczna; licencji "Site Audit" - licencja roczna; oprogramowania "Estron GlobalViewer enterprise"; licencji Aruba "ClearPass" - licencja roczna; oprogramowania – moduł inwentaryzacyjny środków trwałych. Przykładowo, w celu realizacji zadania (w zakresie otwarcia wspomnianej nowej specjalności na ocenianym kierunku studiów) będzie dokonany zakup środków trwałych tj. ekran elektryczny 1 szt. - wielkości 224x183, o przekątnej obrazu 120 oraz formacie obrazu 4:3 za kwotę ok. 600,00 zł projektor multimedialny 1 szt. - z matrycą 3LCD i jasnością 2200 ANSI lumen, obrazem Full HD oraz kontrastem 35000:1 za kwotę ok. 2600,00 zł, laptopy z ekranem 15,6, pamięcią RAM 4 GB, dyskiem 500GB oraz systemem Windows 10 za kwotę 20 900,00 zł 11 szt. - cena jednostkowa 1900,00 zł, symulator do prowadzenia szkoleń z obsługi wszystkich rzeczywistych zdarzeń rejestrowanych przez tachograf 1 szt. cena 17 000 zł. Ponadto w ramach wsparcia procesu dydaktycznego będą m.in. nabyte następujące środki trwałe, które są niezbędne do osiągnięcia zaplanowanych efektów dydaktycznych: m.in. wspomniane oprogramowanie V-SIM 4.0 wraz z licencją edukacyjną na 11 stanowisk (licencja taka upoważnia do wykorzystywania oprogramowania jedynie w celach dydaktycznych. (Oprogramowanie zostanie zainstalowane na 11-tu komputerach w laboratorium z przeznaczeniem do realizacji zajęć dydaktycznych związanych z rekonstrukcją wypadków drogowych oraz modelowaniem i symulacją ruchu pojazdów. Koszt całości to ok. 25 tys. złotych. Kwota ta obejmuje cenę oprogramowania wraz ze podstawowym szkoleniem użytkownika oraz opieką serwisową.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Mocną stroną Uczelni i prowadzącej wizytowany kierunek Jednostki jest fakt, iż dysponują one właściwą i kompleksową infrastrukturą do prowadzenia zajęć na studiach I stopnia na kierunku *Bezpieczeństwo wewnętrzne* o profilu praktycznym. Zdecydowanie mocną stroną wizytowanego kierunku jest fakt, że wyposażenie pracowni/kompleksów dedykowanych praktycznemu przygotowaniu studentów (studia I stopnia o profilu praktycznym) jest stale rozwijane. Ponadto studenci odbywają zajęcia terenowe w szeregu placówek zewnętrznych. Zajęcia te organizowane w warunkach rzeczywistych uzupełniają infrastrukturę dydaktyczną Wydziału umożliwiając kształtowanie umiejętności nabywanych w realiach konkretnych instytucji związanych z bezpieczeństwem, co przekłada się również na lepszy kontakt z przyszłym potencjalnym środowiskiem zawodowym. Księgozbiór tradycyjny jak i elektroniczny (m.in. dostęp do baz danych) zabezpieczają w pełni potrzeby wynikające z prowadzenia wizytowanego kierunku studiów. Zapewnione jest także poszerzenie bibliotecznej bazy uczelnianej poprzez dostęp do zasobów bibliotecznych uczelni regionu i kraju. Zasoby biblioteczne są kompatybilne z wykazami literatury przedmiotów zamieszczanymi w kartach przedmiotowych. Mocną stroną Uczelni i Jednostki są (również w zbiorach bibliotecznych) publikacje nauczycieli akademickich związane tematycznie z prowadzonym kierunkiem *Bezpieczeństwo wewnętrzne*. Do mocnych stron Uczelni należy także sprawność w pozyskiwaniu środków na rozwój m.in. infrastruktury. Do słabości zaliczyć należy niedostosowanie budynków dydaktycznych do potrzeb osób z niepełnosprawnością ruchową.

Dobre praktyki

Zalecenia

- Dostosować budynki dydaktyczne dla potrzeb studentów z niepełnosprawnością ruchową.
- Należy zadbać o uporządkowanie planów kompleksowego wykorzystania pozyskiwanej infrastruktury.

Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągnięcia efektów kształcenia

8.1. Skuteczność systemu opieki i wspierania oraz motywowania studentów do osiągnięcia efektów kształcenia

8.2. Rozwój i doskonalenie systemu wspierania oraz motywowania studentów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

8.1.

Studenci są zadowoleni z opieki dydaktycznej i naukowej. Nauczyciele akademicki są dostępni podczas konsultacji oraz za pośrednictwem poczty elektronicznej. Terminy konsultacji są dostosowane do formy i trybu studiów oraz do planu zajęć. W Uczelni istnieje możliwość ubiegania się o studia prowadzone według indywidualnego planu studiów i programu kształcenia, który jest przeznaczony dla osób szczególnie uzdolnionych oraz o Indywidualną Organizację Studiów, która w szczególności jest przeznaczona dla osób z niepełnosprawnością. Procedurę ubiegania się o ww. formy indywidualizacji toku kształcenia są opisane w regulaminie studiów. Studenci są świadomi takich możliwości indywidualizacji studiów, natomiast nie korzystają z nich z uwagi na brak potrzeby w tym zakresie. W opinii studentów proces dyplomowania jest zorganizowany w sposób zadowalający ich oczekiwania. Mogą wybrać opiekuna pracy, który odpowiada ich zainteresowaniom naukowym i realizować tematykę pracy z tego zakresu. Uważają, że wsparcie opiekuna w procesie dyplomowania jest dla nich dużym wsparciem. Studenci uważają, że programy studiów i efekty kształcenia, które są dostępne na stronie internetowej jednostki są dla nich wystarczającym źródłem informacji na temat przedmiotu. W ich opinii treści sylabusów są kompletne i wspomagają ich proces uczenia się. Karty przedmiotów zawierają wszelkie niezbędne informacje nt. zaliczenia przedmiotów, efektów kształcenia, wymiaru godzin oraz literatury. Zamieszczone tam informacje pomagają studentom w wyborze specjalności. Podczas spotkania z ZO PKA studenci poinformowali, że prowadzący udostępniają materiały pomocnicze, np. dodatkowe arkusze ćwiczeniowe, literatura, skrypty projektowe, które w ich opinii są bardzo przydatne. Podczas spotkania ZO PKA ze studentami, ustalono, że zrzeszają się oni w ramach sześciu kół naukowych („Bezpieczeństwo i obronność”, „Zarządzanie zasobami ludzkimi”, „Sondaż”, „Młody Przedsiębiorca”, „Logistyczne” oraz „Bezpieczeństwa ruchu drogowego”), w ramach których biorą udział w konferencjach oraz publikują artykuły naukowe, co w opinii studentów pozwala im na osiągnięcie jeszcze wyższego stopnia osiągnięcia efektów kształcenia. W Jednostce funkcjonuje Dział Kształcenia i Promocji Zawodowej Studentów i Absolwentów, który zajmuje się wsparciem studentów w zakresie wchodzenia studentów na rynek pracy. W ramach swojego zakresu obowiązków ww. dział prowadzi szkolenia z zakresu umiejętności miękkich, wykłady z pracodawcami oraz przygotowują oferty pracy, staży i praktyk. Studenci nie

korzystali dotychczas z oferty działu, gdyż nie byli świadomi, że jednostka oferuje tego rodzaju wsparcie. W Jednostce funkcjonuje samorząd studencki, który angażuje się w życie Wydziału przez aktywny udział w gremiach wprowadzających i monitorujących zmiany w programach kształcenia. Ponadto Wydziałowa Rada Samorządu współpracuje z kołami naukowymi organizując wiele wydarzeń i przedsięwzięć kulturalnych i przedsiębiorczych. Przedstawiciele studenci i koła naukowe mają swoją siedzibę, a władze Wydziału zapewniają im finansowanie organizowanych przez nich projektów. W Uczelni funkcjonuje instytucja Pełnomocnika ds. Osób Niepełnosprawnych, który odpowiada za opiekę i wsparcie studentów z różnymi rodzajami niepełnosprawności. Studenci mogą liczyć na pomoc podczas dyżurów i indywidualnych konsultacji. Istnieje możliwość wypożyczenia sprzętu specjalistycznego oraz gdy istnieje taka potrzeba, możliwe jest wsparcie indywidualnego asystenta. W Uczelni istnieje kilka form mechanizmów motywujących studentów, którymi są stypendium Rektora finansowane z Funduszu Pomocy Materialnej oraz nagroda lub wyróżnienie Rektora. Przy przyznawaniu stypendiów brane są pod uwagę średnia ocen oraz osiągnięcia naukowe, sportowe i artystyczne. Studenci takie mechanizmy motywujące do zdobywania wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych uznają za wystarczające. W Jednostce studenci mogą zgłaszać swoje uwagi co do procesu kształcenia przez swoich reprezentantów w samorządzie studenckim oraz przez starostów grup, którzy mają szansę przedstawić aktualne potrzeby swoich kolegów na spotkaniach z władzami Wydziału odbywających się w każdym semestrze. Podczas spotkania z ZO PKA studenci wyrazili pozytywną opinię na temat funkcjonowania obsługi administracyjnej. W ich opinii obsługa jest kompetentna i pomocna, zarówno w zakresie toku studiów, jak i pomocy materialnej. Natomiast studenci zwrócili uwagę na fakt, że zajęcia odbywają się w innym miejscu, niż swoją siedzibę ma dziekanat, co nie pozwala na załatwienie wymaganych spraw administracyjnych w godzinach obsługi studentów. W celu dopełnienia wymaganych obowiązków, np. przedłużenie ważności legitymacji studenci muszą zwalniać się z zajęć. Ponadto studenci podczas spotkania z ZO PKA poinformowali, że mimo faktu posiadania przez każdego studenta elektronicznego indeksu, studenci nadal są zobligowani do składania w dziekanacie papierowych kart ocen po każdej sesji egzaminacyjnej.

8.2.

Jednostka na stronie internetowej zawarła wszystkie potrzebne informacje dotyczące procesu kształcenia, w tym informacje o planie studiów, planie zajęć, regulaminie studiów, w którym są opisane zasady ubiegania się o systemy motywacyjne oraz informacje o regulaminie pomocy materialnej. Studenci mają dostęp do informacji o wszystkich formach wsparcia materialnego, a opinie na temat wsparcia oferowanego przez jednostkę w procesie kształcenia teoretycznie mogą składać do swoich przedstawicieli w samorządzie studenckim oraz w badaniach ankietowych, z czego chętnie korzystają i oceniają pozytywnie taką procedurę. Studenci nie mają możliwości oceny obsługi administracyjnej i wsparcia w procesie kształcenia oferowanego przez jednostkę. Jedyną możliwością oceny tych aspektów jest złożenie wniosku lub skargi do władz Wydziału, czego studenci nie są świadomi.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Studenci otrzymują wsparcie naukowe i dydaktyczne od Jednostki w zakresie zdobywania wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Są uwzględnione indywidualne potrzeby studentów, w tym studentów z niepełnosprawnością. Studenci są wspierani w ramach dodatkowej działalności w kołach naukowych i samorządzie studenckim. Studenci mają możliwość oceny wsparcia w procesie kształcenia i obsługi administracyjnej przez swoich przedstawicieli i bezpośrednio u władz Wydziału, natomiast nie ma w tym zakresie wypracowanego narzędzia. Do słabych stron należą godziny pracy dziekanatu, które nie są

dostosowane do obecnej lokalizacji i czasu realizacji zajęć dydaktycznych, co nie pozwala na wypełnienie przez studentów obowiązków administracyjnych.

Dobre praktyki

Zalecenia

Zaleca się podjęcie działań mających na celu dostosowanie godzin pracy dziekanatu do potrzeb studentów.

5. Ocena dostosowania się jednostki do zaleceń z ostatniej oceny PKA, w odniesieniu do wyników bieżącej oceny

Do tej pory PKA nie oceniała jakości kształcenia na kierunku *Bezpieczeństwo wewnętrzne*.